

March 2025 | DA

This page is also available in:

- ES
- BG
- CS
- EN
- DE
- ET
- FR
- EL
- GA
- HR
- IT
- LV
- LT
- HU
- MT
- NL
- PL
- PT
- FI
- RO
- SK
- SL
- SV

Available Languages:

LEDER

Leder

At bygge bro over kløfter: Hvordan civilsamfundet kan bekæmpe ødelæggende polarisering

I en tid, hvor vores samfund står over for stigende polarisering, og tilliden til de demokratiske institutioner svinder ind, må civilsamfundet tage udfordringen op. Polarisering er som sådan ikke altid ensbetydende med noget negativt. Den demokratiske debat trives med forskellige synspunkter. Men når polarisering fører til fjendtlighed, desinformation og splittelse, truer det selve grundlaget for vores demokratier.

I løbet af dette års civilsamfundsuge har vi set enestående eksempler på initiativer, der tager kampen op mod skadelig polarisering. EØSU's civilsamfundspris har fremhævet organisationer, der arbejder med mediekendskab, bekæmpelse af desinformation og fremme af dialog mellem generationerne. Det er den slags projekter, der skal støttes, hvis vi vil opbygge modstandsdygtige, sammenhængende samfund.

Overalt i Europa er vi vidne til en voksende samfundsmæssig splittelse. Udfordringerne er mange: økonomisk ulighed, social udstødelse, digital misinformation og politisk ekstremisme. Den seneste tids fremgang for populistiske bevægelser i Europa, den faldende medliepluralisme og den svigtende tillid til institutioner illustrerer, hvordan polarisering giver næring til utilfredshed. Disse tendenser svækker de demokratiske strukturer og underminerer den sociale samhørighed. I sådanne tider er civilsamfundet ikke bare en deltager i den demokratiske proces – det er en vogter af modstandskraften.

Civilsamfundsorganisationer har længe stået i spidsen for at forsvare demokratiske værdier. De fungerer som mæglere, der giver forskellige røster taletid ved bordet, modvirker misinformation og fremmer oplyste offentlige debatter. De udgør en platform for dem, der ikke føler sig hørt, og er fortalere for inkluderende politikker, der bygger bro over kløfterne i stedet for at gøre dem dybere. Gennem borgerengagement, faktabaserede diskussioner og initiativer, der fremmer tolerance, tager civilsamfundet aktivt kampen op mod de kræfter, der skaber splittelse.

EØSU er overbevist om, at en styrket deltagelse og dialog er den eneste vej frem. Det ser vi i vores daglige arbejde – vores medlemmer, som repræsenterer arbejdsgivere, fagforeninger og NGO'er – deltager i livlige debatter, men altid med det mål at finde et fælles grundlag. Vores styrke ligger i konsensus, og det er den model, der skal udbredes til hele Europa.

Civilsamfundet skal have mulighed for at påtage sig sin rolle fuldt ud i kampen mod polarisering. Det betyder, at vi skal sikre adgang til finansiering, beskytte civilsamfundets mulighed for at arbejde frit og fremme et miljø, hvor bidraget til det demokratiske liv anerkendes og værdsættes. Deltagelsesmekanismer, hvad enten det er gennem borgerhøringer, græsrodsinitiativer eller værktøjer til samtaledemokrati, skal styrkes for at sikre, at folk føler sig inddraget i beslutningsprocessen.

Europas fremtid afhænger af, om borgerne føler sig repræsenteret, engageret og hørt. Civilsamfundet er ikke blot et vedhæng til demokratiet – det udgør hele rygraden. Mens vi navigerer i en tid med splittelse, må vi udstyre civilsamfundet med de værktøjer, den anerkendelse og det rum, det har brug for, til fortsat at beskytte vores demokratiske værdier. Ved at fremme dialog, social inklusion og modvirke ekstremisme kan civilsamfundet være den kraft, der forvandler polarisering fra en kilde til konflikt til en drivkraft for konstruktiv debat og social fremgang.

Lad os samarbejde for at sikre, at splittelse ikke kommer til at definere vores fremtid. Lad os i stedet opbygge et Europa, hvor meningsforskelle styrker vores sammenhold, hvor engagement genopbygger tillid, og hvor civilsamfundet baner vejen for at bygge bro over kløfterne.

Oliver Röpke

Formand for EØSU

VIGTIGE DATOER

3. april 2025

Bedre livs- og arbejdskvalitet i Vestlbalkan gennem social dialog**, Tirana (Albanien)**

10. april 2025

En EU-handlingsplan for sjældne sygdomme**, Warszawa (Polen)**

29-30. april 2025

EØSU's plenarforsamling

MÅNEDENS GÆST

Månedens gæst er Nicolas Gros-Verheyde, fransk journalist, forfatter og ekspert i forsvars- og udenrigspolitik. Han gennemgår de fem forslag i ReArm Europe-planen, som Europa-Kommissionen for nylig præsenterede for at styrke det europæiske forsvar midt i den stigende bekymring over USA's engagement i europæisk sikkerhed.

Nicolas Gros-Verheyde *har været fransk journalist siden 1989. Han har arbejdet for Ouest France, ARTE, LCI og France Culture som EU- og NATO-korrespondent. Han er kendt og respekteret i europæiske kredse for sin omfattende viden om europæiske anliggender og udenrigs- og forsvarspolitik. Han er redaktionschef for B2, som blev grundlagt i 2008 og er det førende og mest omfattende medie om europæisk forsvar og diplomati. Det styres af en nonprofitorganisation i form af et kooperativ af journalister og finansieres af abonnementer. https://club.bruxelles2.eu/*

Han er forfatter til bøgerne "Défense européenne à l'heure de la guerre en Ukraine", "La politique européenne de sécurité et de défense commune", "Parce que l'Europe vaut bien une défense" og "Europe de la défense" og politisk ekspert på LN24, France-Info og RTBF.

COPYRIGHT: NICOLAS GROS-VERHEYDE

REARM EUROPE-PLANEN

Af Nicolas Gros-Verheyde

ReArm Europe-planen blev fremlagt af Europa-Kommissionens formand, Ursula von der Leyen, og godkendt af de 27 medlemsstater på et ekstraordinært topmøde den 6. marts. Den indeholder fem hovedforslag, der bestemt er interessante, men som det også kunne være godt at diskutere yderligere.

Det første forslag omhandler fleksibilitet i stabilitets- og vækstpagten.

Kommissionen foreslår at aktivere stabilitets- og vækstpagtens undtagelsesklausul. På den måde vil medlemsstaterne kunne øge forsvarsudgifterne med 1,5 % af BNP, uden at de risikerer at indlede en procedure i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud. De forventede besparelser? "Tæt på 650 mia. EUR" over fire år. Europa er nødt til at "øge sine forsvarsudgifter betragteligt", siger Ursula von der Leyen.

Det andet forslag er et nyt låneinstrument til forsvarsformål.

Dette instrument vil have en værdi af 150 mia. EUR finansieret gennem lån fra EU-budgettet under et system, der svarer til instrumentet for makrofinansiel bistand. Formålet er at anvende det på prioriterede områder, hvor der er alvorlige mangler, dvs. luft- og missilforsvar (det tyske European Sky Shield initiative), artillerisystemer, missiler og ammunition, droner og antidronesystemer, strategiske katalysatorer, beskyttelse af kritisk infrastruktur (herunder i forhold til rummet), militær mobilitet, cyberspørgsmål, kunstig intelligens og elektronisk krigsførelse.

For at fremskynde processen foreslår Kommissionen at anvende traktatens artikel 122. Den anvendes kun under særlige omstændigheder og kræver blot, at medlemsstaterne når til enighed i Rådet, mens Europa-Parlamentet kun skal informeres. Dette er en omgåelse af den demokratiske proces, som man kan stille spørgsmålstegn ved. Planen om at styrke Europas forsvar blev godkendt på topmødet i Versailles i marts 2022 – dvs. for tre år siden! Man kan dårligt kalde det "hastende".

Det tredje forslag går ud på at gøre indhug i regionalfondene.

Kommissionen understreger, at Den Europæiske Union på kort sigt "kan gøre mere" med EU-budgettet ved at omfordele midler fra visse budgetposter. Kommissionen foreslår, at man giver medlemsstaterne mulighed for at "øge forsvarsudgifterne ved at anvende samhørighedspolitikkens programmer", og den ønsker at "fremme processen for frivillige overførsler til andre EU-fonde med et forsvarsmål".

Dette udgør en væsentlig nedskæring i den nuværende flerårige budgetplan (2021-2027). Spørgsmålet er, bør vi ofre den sociale eller regionale samhørighed for at styrke forsvaret? Det kan man diskutere.

Samtidig kunne der ske en yderligere mobilisering af STEP-platformen for strategiske teknologier ved at udvide den til alle teknologier i forsvarssektoren. En anden mulighed er ifølge Kommissionen at lempe eksisterende begrænsninger såsom konkurrenceregler eller regler om forfinansiering og samfinansiering.

Det fjerde forslag handler om EIB-lån.

Den Europæiske Investeringsbank (EIB) og dens aktionærer (medlemsstaterne) har gentagne gange udtrykt deres modstand mod yderligere udlån til den rent militære sektor, idet de foretrak at låne til sektorer med dobbelte anvendelsesområder. Kommissionen insisterer derfor på at ændre EIB's politik.

Det femte forslag går ud på at mobilisere privat kapital.

Formålet er at give virksomheder i forsvarsindustrien "bedst mulig adgang til finansieringskapital", hvilket er en tilbagevendende udfordring for industrien. Denne idé bør medtages i meddelelsen om en opsparings- og investeringsunion

---

TO THE POINT

LIGE TIL SAGEN

EØSU's medlem Marcin Nowacki, der er ordfører for udtalelsen Forsvarsfinansiering i EU, skitserer EØSU's anbefalinger til, hvordan EU's sikkerhed kan styrkes. Med de øgede sikkerhedstrusler og skiftende alliancer

opfordrer EØSU til, at EU opretter en fælles og robust forsvarsmekanisme. EU kan ikke blive ved med at være så afhængig af våbenleverandører uden for EU i det omfang, man er i dag. Det handler dog ikke kun om at bruge flere penge – det handler om at bruge dem mere fornuftigt og effektivt.

EUROPÆISK FORSVAR – PENGENE SKAL BRUGES KLOGT OG EFFEKTIVT

Af Marcin Nowacki

I det hurtigt skiftende geopolitiske landskab, som Europa står midt i, skal et afgørende spørgsmål besvares: hvordan garanterer Den Europæiske Union sin sikkerhed i en stadig mere usikker verden? I udtalelsen Forsvarsfinansiering i EU fremlægger EØSU en omfattende køreplan for at styrke EU's sikkerhed og ruste sig til såvel de aktuelle som de fremtidige udfordringer.

Udtalelsen kommer på et tidspunkt, hvor sikkerhedstruslerne tager væsentligt til. Kernen i EØSU's holdning er en opfordring til en fælles og robust EU-mekanisme for forsvarsfinansiering. De nuværende finansieringsstrukturer er utilstrækkelige, og der er behov for ændringer. Uden en mere koordineret tilgang til forsvarsfinansiering risikerer EU ikke at kunne beskytte sine egne interesser. En af de bekymringer, der omtales i udtalelsen, er, at 78 % af de 75 mia. EUR, som EU-landene har brugt på indkøb til forsvaret er gået til leverandører uden for EU, sådan som det fremgår af Kommissionens rapport om *fremtiden for den europæiske konkurrenceevne*. Vi må ikke lade stå til over for denne voksende afhængighed af eksterne leverandører.

Men det handler ikke kun om at bruge flere penge – men om at bruge dem klogt og effektivt. EØSU anbefaler, at koordineringen mellem EU og NATO styrkes, at midlerne til initiativer som Den Europæiske Forsvarsfond og den europæiske fredsfacilitet øges, og at der fokuseres på fælles indkøb for at strømline ressourcerne og reducere omkostningerne. Endvidere mener EØSU, at de europæiske NATO-medlemmer bør forpligte sig til at bruge mindst 2,5 % af deres BNP på forsvaret, hvilket ville styrke Europas reaktion på de aktuelle geopolitiske trusler. Dette højere udgiftsmål sikrer, at NATO's europæiske medlemmer bidrager mere effektivt til den fælles sikkerhed, men samtidig bevarer den fulde suverænitet over deres væbnede styrker.

Derudover er initiativer som forordningen om støtte til produktion af ammunition (ASAP) og instrumentet til styrkelse af den europæiske forsvarsindustri gennem fælles indkøb (EDIRPA) vigtige i forhold til at styrke EU's forsvarskapacitet. Dette arbejde vil gøre det muligt for Europa at samle ressourcerne på effektiv vis og dermed sikre både et militært og civilt beredskab.

Teknologiske fremskridt, herunder kunstig intelligens, droner og cybersikkerhed, bliver stadig vigtigere for den nationale sikkerhed. EØSU understreger, at det er vigtigt at investere i disse områder for at være på forkant med nye trusler. Samarbejde mellem den offentlige og private sektor er afgørende for at fremme

innovation inden for især AI, droner og cybersikkerhedssystemer.

I udtalelsen efterlyses der også et modstandsdygtigt europæisk forsvarsindustrielt økosystem med en opfordring til et stærkere samarbejde mellem store virksomheder, SMV'er og regeringer. Hvis innovationen fremmes, og det sikres, at Europa fortsat er konkurrencedygtigt, vil afhængigheden af eksterne leverandører blive mindsket, og der vil blive opbygget en forsvarsindustri, der i højere grad er selvforsynende.

Desuden må vi ikke glemme de regionale initiativer i EU. En styrkelse af det regionale samarbejde vil være en hjælp til at skræddersy forsvarsstrategier til at tackle de specifikke sikkerhedsudfordringer i forskellige medlemsstater. Denne tilgang sikrer, at der tages ordentligt hånd om regionale bekymringer inden for den overordnede EU-ramme.

Styrkelse af EU's forsvar handler ikke kun om sikkerhed – det handler om at opretholde EU's værdier. Vi mener, at EU ved at følge den køreplan, vi har skitseret i udtalelsen, kan sikre sin fremtid og værne om freden og sine økonomiske interesser.

ET SPØRGSMÅL TIL…

Vi spurgte Javier Garat Pérez, ordfører for EØSU's udtalelse *Civilsamfundets anbefalinger til en europæisk havpagt*, om EØSU's vigtigste anbefalinger til Kommissionens initiativ, som udstikker den overordnede vision for alle havrelaterede politikker. Hvad skal der konkret gøres for at beskytte havene mod ødelæggelse og forurening og samtidig bevare deres biodiversitet? Hvad er de største trusler mod havenes sundhed, og hvilke løsninger foreslår udvalget?

EØSU'S VISION FOR DEN EUROPÆISKE HAVPAGT –– EN PLAN FOR KONKURRENCEEVNE, MODSTANDSDYGTIGHED OG VELSTAND

Af Javier Garat Pérez

Som svar på formand Ursula von der Leyens initiativ vedrørende en europæisk havpagt har Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg fremsat vigtige anbefalinger for at fremme en omfattende og afbalanceret tilgang til havforvaltning. Udvalgets vision fokuserer på at sikre sunde og produktive have, sætte skub i EU's blå økonomi, styrke havforskning og -innovation og beskytte havets økosystemer for de fremtidige generationer.

Udnyttelse af den blå økonomis potentiale

EØSU understreger vigtigheden af at udvikle en robust og konkurrencedygtig blå økonomi. Det indebærer en forenkling af de lovgivningsmæssige rammer, sikring af strategisk autonomi, fremme af innovation og fremskridt i retning af dekarbonisering.

For at sikre en blomstrende fremtid for den maritime industri er EØSU fortaler for, at der hurtigst muligt investeres i e-brændstoffer, vedvarende offshoreenergi og innovative marineteknologier. Derudover vil etableringen af en stærk maritim klynge med klare bæredygtighedsmål hjælpe med at fastholde Europas førerposition inden for maritime industrier. Derfor er det bydende nødvendigt at etablere en "Industriel alliance for den blå økonomis værdikæder" og styrke EU-strategien for maritim sikkerhed.

Udvalget anbefaler yderligere, at eksisterende politikker som f.eks. den fælles fiskeripolitik evalueres. Bæredygtigt fiskeri bør fortsat støttes, mens afhængigheden af fisk og skaldyr bør reduceres. Importen bør være underlagt de samme sociale og miljømæssige standarder. EØSU opfordrer også Kommissionen til at udarbejde en EU-handlingsplan for "blå fødevarer" senest i 2026.

Forbedret viden om, forskning i og innovation med hensyn til havene

EØSU presser på for at skabe flere midler til havforskning og innovation og understreger behovet for globalt videnskabeligt samarbejde og bedre teknologi i den maritime sektor. Med henblik herpå foreslår udvalget, at der oprettes centre for den blå økonomi, og at der etableres et EU-havobservatorium.

Fremme af investeringer og finansiering af havenes bæredygtighed

EØSU understreger behovet for at mobilisere betydelige offentlige og private midler til at støtte verdensmål nr. 14 (Livet i havet). Til det formål bør der oprettes særlige budgetposter til havrelaterede projekter inden for EU's finansieringsprogrammer som f.eks. Horisont Europa. Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond (EHFAF) bør også tildeles øget økonomisk støtte med henblik på at fremme konkurrencedygtige og kulstoffrie sektorer.

En socialt inkluderende og retfærdig omstilling

En modstandsdygtig havøkonomi skal sikre fair behandling af søfolk. EØSU anbefaler foranstaltninger til at afhjælpe manglen på arbejdskraft, fremme et generationsskifte og skabe omskolingsmuligheder. Der bør indføres omfattende sociale støtteordninger til at beskytte arbejdstagerne, især dem, der ikke kan skifte til nye roller på grund af teknologiske forandringer.

Sikring af sunde og modstandsdygtige have

Vores have er udsat for mange trusler fra klimaforandringer, forurening, plastik og menneskeligt pres. EØSU opfordrer derfor til en stærkere indsats for at genoprette og beskytte havene og til bæredygtig bevarelse i overensstemmelse med de globale forpligtelser på biodiversitetsområdet. At opnå en "god miljøtilstand" er også afgørende for økonomisk stabilitet og modstandsdygtighed over for klimaændringer. Derudover bør der hurtigst muligt investeres i grøn infrastruktur, nedbringelse af forurening og en europæisk klimatilpasningsplan, samtidig med at EU's førerposition inden for global havforvaltning styrkes.

Sikring af en omfattende ramme for havforvaltning

For at øge den økonomiske velstand og samtidig respektere vores planets grænser opfordrer EØSU til regionalt samarbejde med lokalsamfundene for at holde politikkerne i overensstemmelse hermed. Udvalget presser også på for at opnå bedre internationale aftaler, et stærkere EU-havdiplomati og særlige arbejdsgrupper i EU-institutionerne med fokus på havet.

Endelig anbefaler EØSU også at forbedre den maritime fysiske planlægning for at skabe balance mellem forskellige interesser, f.eks. udbredelse af offshoreenergi med fiskeri og akvakultur. Målet er at fremme sameksistens og bæredygtighed og samtidig sikre, at de traditionelle fiskersamfund både bevares og inddrages i beslutningsprocessen.

EØSU

Civilsamfundet under beskydning: Hvorfor EU bør handle nu

Civilsamfundsorganisationer er under angreb i hele Europa og Amerika. EU må handle nu for at forsvare dem og værne om demokratiet. EØSU sendte på sin plenardebat om den internationale dag for NGO'er et klart budskab: Civilsamfundsorganisationerne er demokratiets fremmeste forkæmpere. Nedskæringer truer deres overlevelse, og EU er derfor nødt til at gøre noget med det samme for at beskytte og støtte dem.

EØSU holdt den 27. februar en debat om *EU og civilsamfundet: Styrkelse af demokratiet og deltagelse*, som gav repræsentanter og eksperter fra civilsamfundsorganisationer og medlemmer af Europa-Parlamentet mulighed for at drøfte og evaluere civilsamfundsorganisationernes rolle på dette vigtige område.

Raquel García Hermida-Van Der Walle, der er medlem af Europa-Parlamentet for Renew Europe, påpegede, at civilsamfundsorganisationerne ofte bidrager til at forhindre magtmisbrug. Civilsamfundsorganisationerne giver også forskellige muligheder for social interaktion, som potentielt kan gøre det ud for manglende offentlige tjenester. Nogle myndigheder ser dem som en hæmsko i politisk henseende, og de er derfor de første, der står for skud.

Nicholas Aiossa, der er direktør for Transparency International Europe, sagde: "Der foregår en bevidst politisk kampagne i Europa-Parlamentet, der har til hensigt at miskreditere civilsamfundsorganisationerne, afskære dem fra midler og forstyrre deres rolle og funktion. Og det, selv om der ikke er fundet nogen beviser på økonomiske uregelmæssigheder."

I januar beskyldte det centrum-højreorienterede Europæiske Folkeparti (EPP) i Europa-Parlamentet en række miljø- og klima-NGO'er for at modtage finansiering af Kommissionen til at udøve lobbyvirksomhed over for Europa-Parlamentet, andre EU-institutioner og en række MEP'er, hvilket medførte stor vrede blandt europæiske civilsamfundsorganisationer.

Kritik af civilsamfundsorganisationer er ikke et nyt fænomen, men de seneste angreb er blevet næret af falske nyheder og misinformation. **Brikena Xhomaqi**, medformand for EØSU's kontaktgruppe, udtalte, at situationen bør ses som et wake up-call, og at alle civilsamfundsorganisationer bør stå sammen og skabe forandring. "Folk er nødt til at forstå, at de fleste civilsamfundsorganisationer er afhængige af frivilligt arbejde, så vi spilder ikke skatteydernes penge."

Deltagerne opfordrede også Kommissionen til at udtale sig mere klart om emnet og foreslog en række løsninger, der kan styrke civilsamfundsorganisationernes rolle.

Raquel García Hermida-Van Der Walle sagde, at hun vil arbejde hårdt for at sikre, at civilsamfundsorganisationernes rolle bliver styrket og i højere grad anerkendes i rapporten om retsstatssituationen og i ordningen med konditionalitet. Dette er en vigtig forudsætning for forandring.

Michał Wawrykiewicz, der er medlem af Europa-Parlamentet for EPP, sagde, at hans mål er at skabe mere opmærksomhed om disse grundlæggende emner i sin gruppe. Et andet punkt, han bragte op, handlede om at informere beslutningstagerne om, at civilsamfundsorganisationer og NGO'er er organisationer, der arbejder ude i lokalsamfundene og leverer vigtige tjenester, der har direkte indflydelse på menneskers liv.

EØSU's formand, **Oliver Röpke**, tilsluttede sig budskaberne fra repræsentanterne for civilsamfundsorganisationerne og sagde: "Vi må afværge forsøgene på at svække disse organisationers legitimitet og begrænse deres adgang til de midler, der er så afgørende for den demokratiske deltagelse. Både når det gælder den begrænsede finansiering og det stigende politiske pres, står det klart, at civilsamfundsorganisationer har brug for stærkere og mere forudsigelig støtte for at kunne fortsætte deres vigtige arbejde." (at)

Udfordringerne er enorme, men det er civilsamfundets betydning også

Mere end 800 deltagere fra borgerorganisationer og interessenter i hele Europa, herunder ungdomsorganisationer, NGO'er og journalister, deltog i civilsamfundsugen, der løb af stablen den 17.-20. marts 2025. Temaet for åbningsmødet var beskyttelse af det civile rum ved hjælp af juridiske tiltag, hvilket bekræfter civilsamfundets vigtige rolle, nemlig at holde magthaverne ansvarlige, bygge broer, støtte den samfundsmæssige modstandsdygtighed og give en stemme til dem, der alt for ofte bliver overset.

Temaet for 2025-udgaven af civilsamfundsugen var Styrkelse af samhørigheden og deltagelse i polariserede samfund. Arrangementet havde med sine tre overordnede initiativer – paneldebatter med kontaktgruppen, det europæiske borgerinitiativ og civilsamfundsprisen – til formål at:

- tackle den stigende polarisering, der i de seneste år er blevet næret af virkningerne af finanskrisen, klimaforandringerne og den stigende indkomstulighed
- fremhæve den vigtige rolle, som civilsamfundet kan spille i den forbindelse
- indsamle civilsamfundets løsningsforslag og krav til EU's beslutningstagere for at bidrage til at gøre Europa mindre polariseret ved at styrke samhørigheden i samfundet og den demokratiske deltagelse på samfundsvigtige områder.

EØSU's formand **Oliver Röpke** understregede i sin åbningstale: "Civilsamfundet skal tage udfordringen alvorligt. Deltagelse, dialog og solidaritet er ikke bare et drømmescenarie – det er hele grundlaget for et modstandsdygtigt og forenet Europa. Lad os i anledning af civilsamfundsugen slå fast, at vi arbejder for inklusion og aktivt medborgerskab. Et stærkt demokrati afhænger ikke kun af institutionerne, men af hele befolkningens engagement."

Albena Azmanova, der er professor i statskundskab og samfundsvidenskab ved City Saint George's, University of London, nævnte i sin hovedtale den stigende økonomiske usikkerhed, som flertallet af befolkningen oplever – det hun kalder en "epidemi af usikkerhed". Hun forklarede, hvorfor civilsamfundet sidder med nøglen til et gennembrud i en tid, hvor der hersker massiv usikkerhed.

"Den massive økonomiske usikkerhed har drænet de fleste for kampgejst. Men civilsamfundet har kampgejst. Civilsamfundsaktivister er drevet af viljen til at gøre en forskel i forbindelse med et specifikt problem. De er demokratiets synlige fodfolk", sagde hun.

Younous Omarjee, der er næstformand for Europa-Parlamentet, sagde: "I disse tider, hvor vi ser en stigende grad af individualisme, skaber civilsamfundet en følelse af sammenhold og fungerer som et værn mod de højreekstreme ideer, der spreder sig."

Adriana Porowska, der er minister med ansvar for civilsamfundet, fra det polske EU-formandskab, nævnte NGO'ernes afgørende andel i at skabe samfundsmæssig modstandsdygtighed og støtte sårbare samfundsgrupper og grupper, der er svære at inddrage. Hun fortalte desuden om Polens erfaringer, hvor civilsamfundet er med til at sikre den nationale modstandsdygtighed.

Brikena Xhomaqi, der er medformand for EØSU's kontaktgruppe med de europæiske civilsamfundsnetværk, understregede, at græsrodsbevægelser dyrker EU's stolte mantra "forenet i mangfoldighed". Hun nævnte imidlertid også, at civilsamfundsorganisationer og NGO'er er under angreb, og at der bliver sat spørgsmålstegn ved deres finansiering og rolle. "Uden penge kan civilsamfundsorganisationerne ikke fungere. Vi har brug for institutioner, der beskytter civilsamfundet, og vi har brug for juridisk beskyttelse af det civile rum, hvis vores samfund skal forblive samlet og forenet i mangfoldighed.

Slovak Debate Association vinder EØSU's 15. civilsamfundspris for bekæmpelse af skadelig polarisering

EØSU's flagskibsinitiativ civilsamfundsprisen fremhæver civilsamfundets enestående bidrag til at bevare og styrke europæisk identitet og medborgerskab. Hvert år tager prisen udgangspunkt i et nyt tema af stor samfundsmæssig betydning, som er relateret til EØSU's arbejde.

Den 20. marts hædrede Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU) tre civilsamfundsorganisationer fra Slovakiet, Belgien og Frankrig for deres banebrydende projekter, der tackler det voksende omfang af skadelig polarisering i hele EU.

Præmiesummen på 32.000 euro blev delt mellem de tre vindere.

EØSU tildelte **hovedprisen** på 14.000 EUR til Slovak Debate Association for projektet The Critical Thinking Olympiad, et banebrydende initiativ, der opbygger modstandsdygtighed over for misinformation blandt slovakiske unge. Projektet omfatter en elevkonkurrence på tværs af tre aldersgrupper, hvor eleverne arbejder med medieudfordringer fra den virkelige verden og vurderer, om indholdet er troværdigt.

Vinderne af anden- og tredjepladsen modtog hver 9.000 EUR.

Organisationen **Reporters d'Espoirs** fra Frankrig blev **nummer to** med deres fransksprogede uddannelsesordning for løsningsorienteret journalistik, "Prix Européen Jeunes Reporters d'Espoirs".

Tredjepladsen gik til **FEC Diversité asbl** fra Belgien for deres projekt "ESCAPE GAME EXTREME DROITE pour se désintoxiquer", et indlevende spil, hvor man skal undslippe påvirkningen fra højreekstreme ideologier.

Om den 15. udgave af EØSU's civilsamfundspris

EØSU's 15. civilsamfundspris satte fokus på non-profit-projekter ledet af enkeltpersoner, private virksomheder og civilsamfundsorganisationer, som bidrager til at bekæmpe skadelig polarisering i hele EU.

I de seneste år har Europa været ramt af flere kriser, fra Ruslands aggressionskrig i Ukraine og stigende energipriser og leveomkostninger til de fortsatte økonomiske og sociale eftervirkninger af covid-19-pandemien. Sådanne kriser kan underminere tilliden til de offentlige institutioner og skabe skadelig polarisering i hele samfundet.

Polarisering kan være en del af et åbent, pluralistisk samfund, men den stigende populisme og negative polarisering er en betydelig udfordring for de europæiske demokratier. Europa står også over for en fortsat opsplitning af det traditionelle medielandskab, stigende misinformation og angreb på mediefriheden, som alt sammen udgør yderligere trusler mod de demokratiske værdier.

Dette års vindere blev valgt blandt et stærkt og alsidigt udvalg af over 50 bidrag fra 15 medlemsstater. Vinderprojekterne blev udvalgt på grund af deres ekstraordinære kreativitet, entusiasme og engagement i at bekæmpe skadelig polarisering i det europæiske samfund.

"Det organiserede civilsamfund spiller en grundlæggende rolle i beskyttelsen af det europæiske demokrati, hvilket endnu en gang er blevet bevist ved dette års bemærkelsesværdige og omfattende projekter", sagde EØSU's næstformand med ansvar for kommunikation, **Aurel Laurenţiu Plosceanu**.

Tre år inde i Ruslands krig mod Ukraine udstikkes EU's geopolitiske fremtid

Mens vi markerer treårsdagen for Ruslands brutale og uprovokerede angrebskrig mod Ukraine – som ikke blot var et angreb på en suveræn nation, men på grundlæggende værdier som demokrati, menneskelig værdighed og en regelbaseret verdensorden – står vi solidarisk ved det ukrainske folks side, fastslog EØSU's formand Oliver Röpke i en erklæring på EØSU's plenarforsamling i februar.

Siden invasionens første dag har vi stået sammen med Ukraine – ikke kun i ord, men i handling. I dag bekræfter vi på ny vores urokkelige tilsagn om at bakke op om Ukraines suverænitet, demokrati og europæiske fremtid. Vi opfordrer EU til at opretholde og øge sin politiske støtte og økonomiske, humanitære og militære bistand.

Det ukrainske folk har udvist en beundringsværdig grad af mod og modstandskraft i forsvaret af deres land og de principper, vi som europæere er fælles om. Siden invasionens første dag har EØSU, udvalgets medlemmer samt det europæiske civilsamfund, som udvalget repræsenterer, stået sammen med Ukraine – ikke kun i ord, men i handling.

I en tid med voksende geopolitisk usikkerhed er de seneste udtalelser fra amerikanske repræsentanter, som drager NATO's kollektive forsvarsforpligtelse i tvivl, højst alarmerende. Europa kan ikke bare sidde på hænderne.

Ukraine kæmper ikke kun for sin egen overlevelse, men for hele det europæiske kontinents sikkerhed.

EØSU opfordrer EU's ledere til i den sammenhæng at styrke de europæiske sikkerheds- og forsvarskapabiliteter, omdefinere strategisk autonomi, forsvare multilateralismen og arbejde tættere sammen med FN, samtidig med at man indgår stærkere globale partnerskaber med demokratiske allierede uden for Europa.

Europa er nødt til at handle.

Vi kan ikke forblive passive. Autokrater og aggressorer vil udnytte enhver tøven.

Demokratier skal nu stå sammen og stå fast.

EØSU opfordrer EU til at styrke sin strategiske autonomi ved at forsvare både demokratiet og de grundlæggende rettigheder uden at vige fra Ukraines side. Nu er det tid til, at EU griber til strategisk geopolitisk handling.

Læs hele erklæringen her. (at)

En af det polske rådsformandskabs prioriteter er at styrke Europas sikkerhed og bevare sammenholdet i Europa

Den vigtigste opgave for det nuværende polske formandskab for Rådet for Den Europæiske Union bliver at bevare sammenholdet i Europa, gøre fremskridt og træffe hurtige beslutninger

På sin plenarforsamling i februar afholdt EØSU en debat om det polske EU-formandskabs prioriteter med deltagelse af **Magdalena Sobkowiak-Czarnecka**, polsk understatssekretær med ansvar for Den Europæiske Union.

Magdalena Sobkowiak-Czarnecka henviste til EU's ydre sikkerhed og ikke mindst til angrebskrigen mod Ukraine. "Det er vores mål at holde fast i støtten til Ukraine og bevare enigheden i EU", sagde hun. Hun kom også ind på den 16. pakke af sanktioner mod Rusland, som var et af det polske formandskabs første positive resultater.

EØSU's formand, **Oliver Röpke,** understregede, at Polen overtog det roterende formandskab for EU i en tid præget af store udfordringer i form af geopolitiske spændinger og energikriser.

Han tilføjede: "Dagens debat har bekræftet, at stabilitet, modstandsdygtighed og sammenhold spiller en afgørende rolle, når vi skal forme Den Europæiske Unions fremtid. Det polske formandskabs prioriteter stemmer nøje overens med vores fælles ambitioner, navnlig med ønsket om at fremme en flerdimensionel tilgang til sikkerhed. I en tid med global usikkerhed er vi mere end nogensinde før fast besluttede på at yde en fælles indsats, der kan gøre en forskel".

Under mottoet "Sikkerhed, Europa!" vil det polske formandskab arbejde med syv sikkerhedsdimensioner, nemlig ekstern, intern, økonomisk, fødevarerelateret, energimæssig, sundhedsmæssig og informationsrelateret sikkerhed.

I de seneste måneder har samarbejdet mellem EØSU og det polske formandskab været stærkt og produktivt. Udvalget har udarbejdet 15 sonderende udtalelser, som allerede er vedtaget eller vil blive det i nær fremtid. (mp)

Copyright: NATO

Modige investeringer og NATO-samarbejde er nøglen til at styrke det europæiske forsvar

I lyset af de stadig større sikkerhedstrusler har Europa et presserende behov for en fælles strategi for finansiering af forsvaret. Som svar på en anmodning fra det kommende polske EU-formandskab har EØSU vedtaget en udtalelse, der opfordrer til resolut handling: øgede investeringer i moderne systemer,

uddybet NATO-samarbejde og flere midler inden for EU's finansielle ramme.

Europas sikkerhedsrisici vokser og afslører dets afhængighed af eksterne forsvarsleverandører – 78 % af de 75 milliarder EUR, som EU-landene brugte på forsvarsindkøb i løbet af et år, gik til leverandører uden for EU. En styrkelse af det europæiske forsvars teknologiske og industrielle base (EDTIB) er afgørende, hvis denne afhængighed skal reduceres.

"EU's mekanismer til finansiering af forsvaret skal revideres for at imødegå de aktuelle udfordringer", forklarer ordføreren for EØSU's udtalelse om *Forsvarsfinansiering i EU*, **Marcin Nowacki**. "De eksisterende budgetregler begrænser militærudgifterne, og selvom initiativer som Den Europæiske Forsvarsfond (EDF) og den europæiske fredsfacilitet (EPF) repræsenterer fremskridt, er de stadig utilstrækkelige til at imødegå omfanget af de nuværende trusler".

NATO-samarbejdet er afgørende for interoperabilitet og en fælles strategi. Fælles indkøb, cyber- og rumsikkerhedspartnerskaber og IRIS2-satellitprojektet vil øge modstandsdygtigheden. Forsvarsfinansieringen skal tilpasses EU's bredere prioriteter, uden at man går på kompromis med sociale og miljørelaterede mål. Strategiske investeringer, innovation og langsigtet planlægning er nøglen til at sikre Europas sikkerhed og selvstændighed. (tk)

Fra ord til handling: EØSU opstiller prioriteter for bekæmpelsen af ulighed mellem kønnene og vold mod kvinder

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU) har afholdt et forum på højt plan om kvinders rettigheder, hvor fremtrædende aktører samledes for at tale om presserende spørgsmål vedrørende kvinders rettigheder og opstille vigtige prioriteter forud for det kommende møde i FN's Kvindekommission.

Budskabet fra EØSU's forum på højt plan om kvinders rettigheder var klart: Der er gjort fremskridt, men dette er ikke nok. Selv om EU har taget skridt til at beskytte kvinder og piger, truer strukturelle former for ulighed, kønsstereotyper og tilbageslag for kvinders rettigheder fortsat hårdt tilkæmpede sejre i Europa. Så længe der stadig findes strukturelle hindringer, vil kvinder kun i begrænset omfang kunne deltage fuldt ud i samfundet.

Forummet på højt plan, der blev afholdt den 26. februar i tilknytning til EØSU's plenarforsamling, samlede formanden for EØSU's ad hoc-gruppe om ligestilling, **Sif Holst**, EØSU's formand, **Oliver Röpke**, EU-kommissæren med ansvar for ligestilling, beredskab og krisestyring, **Hadja Lahbib**, samt **Carlien Scheele**, direktør for Det Europæiske Institut for Ligestilling mellem Mænd og Kvinder, **Florence Raes**, direktør for UN Women's Bruxelles-kontor, **Ayşe Yürekli**, EU-repræsentant i KAGIDER – kvindelige iværksættere i Tyrkiet, **Mary Collins**, generalsekretær for European Women's Lobby, og **Cianán Russell**, ledende politisk koordinator i ILGA Europa.

På forummet var der oprettet to dynamiske paneler, der behandlede presserende udfordringer vedrørende ligestilling mellem kønnene, som alle var knyttet til vigtige EØSU-udtalelser, der skulle vedtages på plenarforsamlingen. Eksperter, kvindesagsforkæmpere og politiske beslutningstagere mødtes for at udveksle viden, foreslå løsninger og styrke deres tilsagn om at fremme kvinders rettigheder i og uden for Europa.

Det første panel fokuserede på det kommende 69. møde i FN's Kvindekommission (UNCSW69), mens det andet panel især tog fat på vold mod kvinder og piger som et menneskerettighedsspørgsmål. På plenarforsamlingen blev der ligeledes vedtaget følgende to tilknyttede udtalelser efter forummet: EØSU's bidrag til EU's prioriteter ved det 69. møde i FN's Kvindekommission og Vold mod kvinder som et menneskerettighedsspørgsmål. (lm)

EØSU og AU ECOSOCC bekræfter på CSW69, at de fortsat arbejder for kønsligestilling

Ved den 69. samling i FN's Kvindekommission (CSW69) i New York bekræftede EØSU og Den Afrikanske Unions økonomiske, sociale og kulturelle råd (AU ECOSOCC) deres urokkelige engagement med hensyn til at fremme ligestilling mellem kønnene og styrke kvinders stilling.

I anledning af det internationale samfunds markering af 30-årsjubilæet for vedtagelsen af Beijingerklæringen og det tilhørende handlingsprogram anerkender EØSU og AU ECOSOCC såvel de allerede opnåede fremskridt som de aktuelle udfordringer, der fortsat hindrer fuld ligestilling mellem kønnene.

De to parter fremhæver i deres anden fælles erklæring vigtige prioriteter såsom at øge antallet af kvinder i ledende stillinger ved hjælp af kønskvoter, sætte en stopper for kønsbaseret vold via internationale konventioner, slå bro over den kønsbestemte digitale kløft samt styrke kvinders økonomiske stilling.

I erklæringen opfordres der indtrængende til mere slagkraftige politikker vedrørende ulønnet omsorgsarbejde, til inddragelse af kvinder i fredsbestræbelser og til datadrevet politikudformning. Derudover fremhæves det globale samarbejde om at nedbryde systemiske uligheder og stå vagt om kvinders rettigheder. EØSU opfordrer også EU til at bekæmpe kønsbaseret vold, sikre ligestilling mellem kønnene og forsvare civilsamfundets rolle, når det gælder om at fremme ligestilling.

EØSU's formand, **Oliver Röpke**, sagde: "Markeringen af 30-årsjubilæet for Beijing-erklæringen bør være en anledning til at omsætte ord til handling. Ligestilling mellem kønnene er ikke et privilegium, men en grundlæggende rettighed, som det er vigtigt at sikre, hvis vi vil opnå bæredygtige og inkluderende samfund. EØSU står fast på sit engagement med hensyn til at nedbryde barrierer ved at sikre kvinder fuld deltagelse i beslutningstagningen og styrke deres økonomiske stilling. Nu er det på tide at se resolut handling fra regeringernes, institutionernes og civilsamfundets side – for lighed opnås kun, hvis nogen påtager sig ansvaret."

FN's Kvindekommission er det vigtigste internationale og mellemstatslige organ, som arbejder for ligestilling mellem kønnene. Det var anden gang, EØSU deltog i FN's største årlige samling om styrkelse af kvinders stilling. (tk)

EU's industristrategi kræver hurtig handling

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU) opfordrer indtrængende EU til at gennemføre en robust industristrategi, der forbedrer konkurrenceevnen, skaber kvalitetsjob og er i overensstemmelse med den grønne pagt. Hvis denne strategi skal lykkes, skal den overvåges nøje og tilpasses nye udfordringer.

"Europa står over for en alvorlig risiko for afindustrialisering. Industri og klimaindsats skal gå hånd i hånd", sagde **Andrea Mone**, ordfører for EØSU's udtalelse om Fremtiden for EU's industri i lyset af høje energipriser og omstillingsomkostninger, som blev vedtaget på plenarforsamlingen i februar.

I udtalelsen understregede EØSU behovet for en stærk økonomisk og lovgivningsmæssig ramme med henblik på at håndtere høje energi- og råvarepriser, investeringsudfordringer i den grønne omstilling, infrastrukturmangler, mangel på færdigheder og svag intern efterspørgsel. En konkurrenceevnepolitik med fokus på investeringer og innovation er nøglen til at fremme social og territorial samhørighed.

EØSU's opfordring til hurtig handling kommer midt i en stigende bekymring for Europas økonomiske sikkerhed og eksterne afhængighed. I en tid med voksende geopolitisk og handelsmæssig usikkerhed er der brug for en robust europæisk handelspolitik for at sikre industriel bæredygtighed trods asymmetriske dekarboniseringsmål, global overkapacitet og øgede handelsspændinger. Større selvstændighed når det gælder at sikre kritiske råstoffer er afgørende for at nå dette mål.

Øgede investeringer, som fremhævet i Draghirapporten, og forvaltningsreformer er afgørende. Et fælles indre marked, især inden for energi, vil styrke EU's økonomi. Ved at nedbringe regelbyrder, finjustere rammerne for elmarkedet og forbedre de finansielle værktøjer som f.eks. elkøbsaftaler kan man støtte industriens omstilling.

En retfærdig omstilling forudsætter en stærk social dialog og kollektive overenskomstforhandlinger. Industripolitikken skal knytte an til uddannelses- og arbejdskraftstrategier og lægge vægt på forskning, innovation og opbygning af færdigheder. Investeringer i energiinfrastruktur, vedvarende energi og initiativer inden for cirkulær økonomi vil bidrage til at nå klimamålene.

EØSU vedtog også en supplerende udtalelse om Fremtiden for EU's energiintensive industrier, hvori udvalget foreslår skræddersyede løsninger for at sikre disse industriers bæredygtighed på lang sigt. Det er afgørende for EU's industrielle fremtid at tage fat på de specifikke udfordringer, de står over for. (ll)

EU har brug for mere retfærdige og enklere regler for at bevare konkurrenceevnen

Når EU udvider, skal man samtidig forholde sig til et væld af modstridende momsregler og administrative opgaver, der får omkostningerne til at stige. Små og mellemstore virksomheder (SMV'er) står over for uforholdsmæssigt store regelbyrder, hvilket gør det sværere at opskalere og konkurrere. EØSU efterlyser hurtige reformer i to udtalelser, der blev vedtaget på udvalgets plenarforsamling, og som tager udgangspunkt i Letta- og Draghirapporterne. Blandt forslagene er harmoniserede finansielle bestemmelser, AI-baseret rapportering og en koordineret industripolitik.

"Det indre marked er grundstenen i Europas økonomiske velstand, men det er stadig mangelfuldt i vigtige sektorer som finans, energi og digitale tjenester", sagde EØSU's formand **Oliver Röpke**. "Debatten i dag viser, at der er presserende behov for reformer for at fjerne hindringer, styrke servicesektoren og sikre lige vilkår for virksomheder i hele EU".

Maria Luís Albuquerque, der er kommissær med ansvar for finansielle tjenesteydelser og opsparings- og investeringsunionen, bakkede op om efterlysningen: "Min vision for opsparings- og investeringsunionen er at sikre vores borgere velstand og vores virksomheder vækst ved at bringe dem sammen i et sikkert, konkurrencedygtigt, velreguleret og velkontrolleret miljø.

EØSU's udtalelser har kortlagt to kritiske udfordringer for konkurrenceevnen: fragmentering af det indre marked, hvilket blev fremhævet i Letta- og Draghirapporterne, og overdrevent bureaukrati, som især belaster SMV'er. Begge disse faktorer indskrænker innovation og økonomisk vækst.

Hvad er problemet?

Virksomheder i hele Europa overbebyrdes af komplekse og overlappende regler. Det er spild af tid og penge, bremser den grønne pagt og begrænser midcapselskabers adgang til finansiering. Det resulterer ydermere i frustrerede virksomheder, højere forbrugeromkostninger og svagere økonomisk vækst.

Ud over de reguleringsmæssige byrder står Europa over for mere alvorlige, strukturelle udfordringer, der underminerer konkurrenceevnen. Langsomme fremskridt i fuldførelsen af det indre marked, forskelle i digital infrastruktur og energiinfrastruktur og mangel på koordineret industripolitik begrænser EU's evne til at konkurrere på verdensplan. Mens andre økonomiske blokke handler hurtigt for at tiltrække investeringer og fremme innovation, risikerer Europa at sakke bagud.

Hvordan kan det løses?

At styrke konkurrenceevnen kræver en omfattende tilgang, hvor man fjerner hindringer i vigtige sektorer som finans og energi, fremskynder den digitale omstilling og sikrer, at SMV'er kan opskalere og konkurrere på lige vilkår.

EØSU foreslår i sine udtalelser at:

- forenkle lovgivningen uden at sænke de miljømæssige og sociale standarder
- oprette en fælles AI-drevet platform for at strømline SMV'ers og midcapselskabers rapportering, så det bliver hurtigere og lettere at overholde reglerne
- ensrette reglerne på tværs af sektorer for at skære ned på mængden af tilbagevendende administrative opgaver
- standardisere de finansielle bestemmelser i alle medlemsstaterne ved hjælp af en koordineret EU-industripolitik
- ændre CO_2-grænsetilpasningsmekanismen (CBAM) for et mere retfærdigt og mindre tungt system. (gb)

Er aftalen om ren industri egnet til formålet?

Den 6. marts, blot få dage inden Rådets drøftelser den 12. marts, var EØSU vært for en debat om Europa-Kommissionens aftale om ren industri. Politiske beslutningstagere, industriledere og civilsamfundet så nærmere på, om planen virkelig kan støtte EU's cleantech-sektor, energiintensive industrier og strategiske autonomi.

Med den geopolitiske ustabilitet og transatlantiske relationer under forandring er Europas behov for strategisk autonomi mere presserende end nogensinde. Aftalen om ren industri har til formål at fremskynde dekarbonisering og cirkularitet og samtidig øge den industrielle konkurrenceevne, og udgangspunktet er en sænkning af energipriserne. Gennemførligheden og finansieringen heraf er fortsat et spørgsmål, der skal besvares.

"Det er ikke et spørgsmål om at vælge mellem strategisk autonomi, konkurrenceevne eller den dobbelte omstilling. Alle industrisektorer er berørt og skal tilpasse sig i deres eget tempo, men med klare forpligtelser", sagde **Pietro de Lotto**, formand for EØSU's Rådgivende Kommission for Industrielle Ændringer (CCMI), og beskrev udfordringen som en balancegang.

Kommissionen har understreget den geopolitiske nødvendighed af at blive energimæssigt uafhængig af Rusland, men Europas industrielle tilbagegang er en voksende bekymring. Både industriproduktionen og tilstrømningen af direkte udenlandske investeringer er faldet markant i de seneste to år.

Finansieringen bliver en stor udfordring. Hvis planens mål skal nås, kræver det samarbejde mellem EU-institutionerne, medlemsstaterne og industrien. Den Europæiske Investeringsbank har lovet 500 millioner euro i modgarantier og 1,5 milliarder euro til at forbedre energinettene, men de nationale regeringer skal mobilisere yderligere ressourcer.

De sociale konsekvenser af omstillingen er også et centralt spørgsmål, navnlig i energiintensive industrier, hvor der har været betydelige tab af arbejdspladser. Repræsentanter for civilsamfundet satte spørgsmålstegn ved, om en reduktion af energiafgifterne, som er et centralt forslag i aftalen, kan ske på bekostning af finansiering på uddannelses- og sundhedsområdet.

På trods af optimismen omkring de langsigtede mål for aftalen om ren industri udtrykte eksperter bekymring over dens evne til at løse kortsigtede udfordringer. Hastighed og forenkling er afgørende, da høje energiomkostninger og lovgivningsmæssige hindringer kan bremse udviklingen. Fragmenterede nationale politikker er fortsat en udfordring, og man risikerer med aftalen om ren industri at forpasse en afgørende mulighed for at tilpasse industripolitikken i hele Europa.

Teknologineutralitet er også et problem, og der er debat om den rette balance mellem vedvarende energi, brint og biobrændstoffer. Fokusset på vedvarende energi hilses velkommen, men der er brug for stærke forpligtelser for så vidt angår energieffektivitet. Vedvarende energi har allerede givet de europæiske forbrugere besparelser på 100 milliarder euro mellem 2021 og 2023, og det er en succes, som EU bør bygge videre på. (jh)

EU's landbrugere har brug for akut støtte for at overleve ustabile markeder

De europæiske landbrugere står over for stigende kriser, fra ekstremt vejr til ustabile markeder og illoyal konkurrence. Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU) advarer om, at de nuværende EU-politikker ikke beskytter landbrugerne, og opfordrer til hurtige reformer for at sikre indkomster, styrke forhandlingspositionen og sikre et bæredygtigt landbrug.

I en udtalelse på anmodning af det polske EU-formandskab opfordrer EØSU til et mere modstandsdygtigt landbrugssystem med landbrugerne i centrum.

"Landbruget er et ædelt erhverv med to hovedformål: at producere sikre fødevarer af høj kvalitet til at brødføde befolkningen og at bevare og forbedre miljøet. Alt, hvad vi beder om til gengæld, er en ærlig dagsløn for en ærlig arbejdsdag og respekt samt en rimelig pris for den mad, vi leverer", sagde **Joe Healy**, en af de tre ordførere for udtalelsen.

Den fælles landbrugspolitik er dårligt rustet til at håndtere nutidens udfordringer, mener EØSU. De finansielle værktøjer, som udvalget anbefaler til at støtte landbrugere, omfatter offentlig forsikring mod naturkatastrofer, konjunkturudlignende støtte og direkte betalinger. Investeringsfonde, som allerede anvendes i nogle EU-lande, kunne udgøre et ekstra sikkerhedsnet, finansieret kollektivt af landbrugere, industri, regionale regeringer og EU.

Da den fælles landbrugspolitik skal revideres efter 2027, anbefaler EØSU at genoprette dens budget, så det svarer til mindst 0,5 % af EU's BNP. Der er brug for strengere handelsregler for at sikre, at importerede produkter lever op til EU's miljø- og arbejdsstandarder.

En anden stor bekymring er salg til priser, der er lavere end omkostningerne – en praksis, der sætter landbrugerne under ekstremt økonomisk pres. EØSU opfordrer indtrængende EU's politiske beslutningstagere til nøje at overveje at forbyde køb til priser, der er lavere end omkostningerne, for at

forhindre store detailhandlere i at presse landbrugere ud af deres forretning – med Spaniens lovgivning om fødevarekæden som model.

For at forbedre gennemsigtigheden og landbrugernes markedsstyrke foreslår EØSU et digitalt EU-center til overvågning af priser, omkostninger og overskud. Udvalget slår også til lyd for kollektive prisforhandlinger og øget støtte til kooperativer og producentorganisationer. Der er behov for større økonomisk uafhængighed og konkurrenceevne i hele EU's landbrug.

Selv om klimamålene er vigtige, kan landbrugerne ikke bære omkostningerne alene. En bæredygtighedsfond vil kunne hjælpe dem med at skifte til en grønnere praksis. I udtalelsen bliver der advaret om risikoen for kulstoflækage, hvor strenge EU-regler stiller lokale landbrugere dårligere end konkurrenter uden for EU.

EØSU understreger vigtigheden af at investere i udvikling af landdistrikterne, innovation og enklere regler for den fælles landbrugspolitik. Da landbrugerne er under stigende pres, er der ingen tvivl om, at det haster: EU's ledere må handle, før flere gårde forsvinder. (ks)

Styrkelse af modstandsdygtighed og konkurrenceevne i det europæiske semester 2025

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU) har udsendt nogle vigtige anbefalinger om det europæiske semester 2025 – efterårspakken, hvori der indtrængende opfordres til strategiske investeringer og stærkere samarbejde for at forbedre EU's modstandsdygtighed og konkurrenceevne.

EØSU fremsatte sine anbefalinger i en udtalelse, der blev vedtaget på plenarforsamlingen i februar, og hvori der lægges vægt på bæredygtighed, arbejdsmarkedsreformer og bedre tilpasning mellem nationale politikker og EU-politikker, samtidig med at udvalget opfordrede til større inddragelse af civilsamfundet.

EØSU beklagede fraværet af den årlige undersøgelse af bæredygtig vækst, som er et vigtigt politisk dokument. Udvalget understregede behovet for, at EU's institutioner forbereder sig på geopolitiske risici, der kan påvirke handel, inflation og vækst.

EØSU gav udtryk for sin støtte til initiativet konkurrenceevnekompasset og opfordrede til investeringer i energisektoren og den digitale sektor, herunder en europæisk fond for strategiske investeringer. Derudover opfordrede udvalget til stærkere inddragelse af civilsamfundet, en pragmatisk gennemgang af genopretnings- og resiliensfaciliteten og øget samarbejde mellem medlemsstaterne for at forbedre de økonomiske politikker og produktiviteten. (tk)

Modernisering af samhørighedspolitikken for et stærkere og mere modstandsdygtigt EU

Samhørighedspolitikken har længe været en af grundpillerne i europæisk integration, da den fremmer økonomisk, social og geografisk enhed i hele EU. Efterhånden som den flerårige finansielle ramme (FFR) for perioden efter 2027 tager form, er det vigtigt at modernisere samhørighedspolitikken for at øge effektiviteten og bæredygtigheden og styrke reaktionsevnen over for nye udfordringer.

I sin nyligt vedtagne udtalelse om *Styrkelse af resultatorienteringen i samhørighedspolitikken efter 2027* understregede EØSU behovet for at anvende en resultatorienteret tilgang for at sikre, at samhørighedspolitikken fortsat leverer håndgribelige fordele, samtidig med at den reducerer uligheder og fremmer bæredygtig konkurrenceevne.

"Samhørighedspolitikken skal fortsat være EU's vigtigste instrument for regional udvikling. En resultatorienteret tilgang sikrer, at hver eneste euro, der gives ud, bidrager til økonomisk og social velfærd", sagde ordføreren for udtalelsen, **David Sventek**.

FFR 2028+ skal igennem en grundig revision for at kunne støtte den regionale udvikling, den grønne og den digitale omstilling samt den økonomiske konkurrenceevne. Med et investeringsbehov på mere end 750-800 mia. EUR om året er det meget vigtigt med en stærk EU-finansiering.

EØSU opfordrer til, at den finanspolitiske kapacitet fastholdes på 1,8 % af EU's BNP, og at finansieringen af samhørighedspolitikken øges. Vigtige prioriteter er blandt andet fælles forvaltning, skræddersyede regionalpolitikker, resultatbaseret finansiering og forenklede processer.

En resultatorienteret tilgang øger effektiviteten, men forudsætter bedre implementering og tilsyn. Ved at afbalancere konkurrenceevnen gennem sociale investeringer, styrke den tekniske støtte og sikre gennemsigtighed vil samhørighedspolitikken få større gennemslagskraft, fremme den økonomiske modstandskraft og mindske forskellene i Europa. (tk)

Regenerativ turisme skal styrke økonomien og miljøet

Turisme er et af omdrejningspunkterne i EU's økonomi og kan styrke Europas konkurrenceevne. Det er på tide at gentænke den måde, turismen fungerer på. Vi må ikke stille os tilfredse med bæredygtighed, men sigte efter regenerativ turisme – hvor rejsemålene ikke bare overlever, men også trives.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU) opfordrer indtrængende Den Europæiske Union til at omstille sin turistsektor med fokus på bæredygtighed og regenerering for at sikre langsigtede økonomiske og miljømæssige afkast.

Turisme er stadig en vigtig søjle i EU's økonomi, især i de regioner, der er meget afhængige af branchen, og EØSU er fortaler for, at man intensiverer omstillingen til bæredygtig turisme og går over til regenerative turismestrategier som anført i udtalelsen *Turisme i EU: bæredygtighed som drivkraft for konkurrenceevne på lang sigt*.

"Vi er nødt til at sikre, at turismen er med til at puste nyt liv i Europas konkurrenceevne. Det er helt afgørende, da turisme er en så vigtig del af mange medlemsstaters og regioners BNP og værdikæder", sagde ordføreren for udtalelsen, **Isabel Yglesias**.

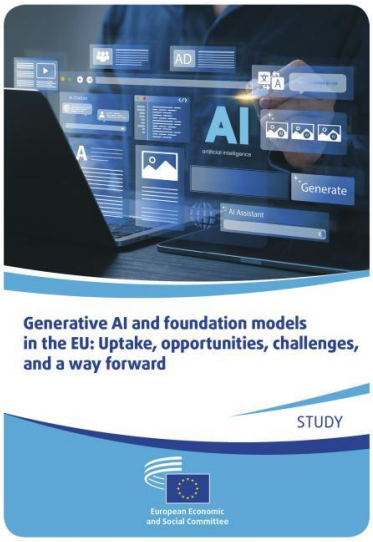
Hun fortalte endvidere, at udtalelsen bygger på Palmaerklæringen, der blev vedtaget under det spanske rådsformandskab i anden halvdel af 2023 og har skabt bred enighed om, hvordan man kan sikre, at bæredygtighed bliver omdrejningspunktet i fremtidens turisme.

For at nå dertil skal EU-institutionerne og de nationale, regionale og lokale myndigheder aktivt støtte sektoren i omstillingsprocessen, sikre løbende dialog med alle relevante interessenter og styrke den sociale dialog.

Selv om der er gjort meget på bæredygtighedsfronten inden for turisme, har rejseboomet efter pandemien lagt pres på mange populære rejsemål. Denne voldsomme stigning gør det vanskeligere for regionerne at skabe balance mellem økonomisk vækst og bæredygtig udvikling, samtidig med at de kæmper med mangel på arbejdskraft og et misforhold mellem jobudbuddet og arbejdstagernes kvalifikationer.

EØSU efterlyser derfor også et skift i retning af regenerativ turisme og opfordrer til, at dette inkluderes i den europæiske strategi for bæredygtig turisme, som Kommissionen vil fremlægge i de kommende måneder.

I modsætning til traditionel bæredygtig turisme, som har fokus på at mindske miljøskader, sigter regenerativ turisme mod at genoprette og forbedre den naturlige, sociale og økonomiske kapital. Denne fremsynede tilgang integrerer principper for cirkulær økonomi og søger at sætte et varigt positivt aftryk på rejsemål og lokalsamfund. (ll)

Ny EØSU-studie om generativ AI: Styrkelse af EU's konkurrenceevne på AI-området

EU står ved en kritisk skillevej i udviklingen af AI. Selv om amerikanske virksomheder dominerer markedet for generativ AI (GenAI), der tegner sig for 80 % af de globale private investeringer, er Kina på hastig fremmarch. For at undersøge, hvordan man kan sikre, at EU forbliver konkurrencedygtig, har Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU) i samarbejde med Centre for European Policy Studies (CEPS) offentliggjort en ny studie.

I studien, der er udarbejdet af EØSU's Sektion for det Indre Marked, Produktion og Forbrug (INT), og som regelmæssigt drøftes i EØSU's Observatorium for den digitale omstilling og det indre marked, undersøges hvilke vigtige muligheder, udfordringer og politiske foranstaltninger der er nødvendige for at forbedre Europas AI-landskab.

Vigtigste anbefalinger til EU:

- **Flere investeringer i AI og computerkraft** – EU skal investere mere i AI-infrastruktur for at fremme innovation
- **Fokus på tre sektorer med stort potentiale** – AI kan skabe vækst inden for **bilindustrien, ren energi og uddannelse**
- **Fremme af open source-AI** – Ved at tilskynde til udvikling af open source- AI-modeller kan man forbedre tilgængeligheden og konkurrencen
- **Bedre integration af F&U-indsatsen** i hele EU

Større indflydelse til civilsamfundet i forvaltningen af AI
I studien fremhæves civilsamfundsorganisationernes betydning for udformningen og forvaltningen af AI-politikker. For at øge inklusiviteten og fremme en etisk indførelse af AI fremsættes følgende anbefalinger i rapporten:

- **Uddannelsesprogrammer for AI-færdigheder** – Initiativer til uddannelse og social dialog for at give arbejdstagerne og offentligheden større indflydelse
- **"Social by Design"-tilgang** – Sikre, at udviklingen af AI er menneskecentreret og opfylder samfundets behov
- **Øget finansiering til civilsamfundsorganisationer** – Støtte til nonprofitorganisationer, der bygger bro over kløften mellem AI-teknologier og offentlighedens forståelse
- **Etisk indførelse af AI** – Prioritere pålidelige AI-systemer, der er i overensstemmelse med EU's værdier

Udnytte EØSU's potentiale i AI-politikken
EØSU har gode forudsætninger for at fremme en struktureret inddragelse af civilsamfundsorganisationerne i AI-politikken. I studien anbefales det, at man slår til lyd for open source-AI og fremmer etisk innovation gennem offentlige udbud og finansieringsordninger, hvor EØSU fungerer som et centralt knudepunkt for samarbejde med civilsamfundsorganisationer og open source-fællesskaber og øger bevidstheden om AI's indvirkning på samfundet.

Studien omfatter ligeledes en **standardiseret AI-ordliste**, for at skabe et fælles sprog og sikre en effektiv kommunikation mellem politiske beslutningstagere, udviklere og brugere, hvilket er en forudsætning for ansvarlig udvikling, forvaltning og anvendelse af AI i alle sektorer.

Studien vil blive stillet til rådighed for centrale EU-institutioner og forventes at tjene som input i fremtidige AI-politikker. Studien kan læses i sin fulde længde her. (vk)

NYT FRA GRUPPERNE

Copyright: EU2025 - source: EC

EU's aftale om ren industri ses efter i sømmene: der er brug for reformer, og det skal gå stærkt

Af Michal Pintér, delegeret i EØSU's Rådgivende Kommission for Industrielle Ændringer (CCMI)

Den nyligt offentliggjorte aftale om ren industri anerkender energiintensive industriers strategiske betydning for EU's økonomi og identificerer med rette deres største udfordringer. Aftalen indeholder ganske vist bemærkelsesværdige ideer såsom grønne foregangsmarkeder, støtte til den cirkulære økonomi og finansiering af dekarbonisering, men den mangler den nødvendige fremdrift i foranstaltningerne og modet til at vende nedgangen i Europas energiintensive industrier.

I sin nyligt vedtagne udtalelse *Fremtiden for EU's energiintensive industrier i lyset af høje energipriser og omstillingsomkostninger* anerkendte **Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg** en betydelig konkurrencemæssig kløft mellem de energiintensive industrier i EU og de globale konkurrenter. Kommissionen har helt rigtigt peget på energipriserne som den største synder. Aftalen og handlingsplanen for energi til overkommelige priser indeholder imidlertid ingen forslag til reformer af elmarkedets udformning. Marginalprissætningen fungerede, da EU nød godt af relativt billig og stabil gas i rørledninger fra Rusland. Desværre har virkeligheden ændret sig, og vi er nu afhængige af dyre og ustabile LNG-forsyninger, hvilket sandsynligvis vil gøre sig gældende i mange år fremover. På trods af en stigende andel af billig, fossilfri elektricitet i EU's energimiks er priserne på fossile brændstoffer fortsat toneangivende for prisdannelsen på elektricitet.

Politiske bestræbelser på at øge antallet af vedvarende energikilder hilses velkommen, men på grund af den nuværende markedsudformning resulterer de ikke i lavere elregninger. Der er behov for øjeblikkelige foranstaltninger, der kan overføre omkostningsfordelene ved elektricitet fra vedvarende energikilder til industrien, og det er nødvendigt at vurdere alle muligheder for at sænke priserne, herunder afkobling af elpriserne.

Aftalen anerkender også, at der findes smuthuller i kulstofgrænsetilpasningsmekanismen (ingen eksportløsning, omfordeling af ressourcer og omgåelsesteknikker) og handelsbeskyttelsesinstrumenterne. Aftalen fortæller os desværre ikke meget om, hvordan EU-markedet vil blive beskyttet, og det efterlader de energiintensive industrier i en usikker situation midt i en global handelskrig.

EØSU opfordrer kraftigt EU-institutionerne til at iværksætte afgørende foranstaltninger i de sektorspecifikke handlingsplaner for at forhindre yderligere afindustrialisering og opretholde EU's kapacitet til industriel omstilling.

Intet forsvar uden sociale investeringer

Af EØSU's Arbejdstagergruppe

Forsvar og sociale udgifter bør gå hånd i hånd – velfærdsstaten må ikke ofres for at øge forsvarsudgifterne. En stærk velfærdsstat er fortsat et vigtigt redskab til at stoppe de yderste højrefløjspartier i deres bestræbelser på at kopiere Kreml-lignende autokratier i EU.

Nu, hvor vi er gået ind i det fjerde år med krig i Ukraine, er mange begyndt at efterlyse øgede forsvarsudgifter, især i kølvandet på de politiske forandringer i USA. Der synes ikke længere at være nogen garanti for beskyttelsen af de europæiske lande. Mange tabuer er allerede blevet brudt, ikke kun hvad angår debatten om militære spørgsmål på EU-niveau, men også om øget gældsætning.

Der er dog også nogen, der fremstiller det som en nulsumsafvejning med velfærdsstaten – som om det amerikanske militærs styrke skyldes landets mangel på ordentlig social beskyttelse, eller som om vores svækkede hære er et resultat af pensioner og social sikring.

I Arbejdstagergruppen ønsker vi at fremhæve to spørgsmål:

- EU har samlet set de næsthøjeste militærudgifter i verden. I nogle tilfælde kan der være behov for fælles eller ekstra udgifter, men det, der virkelig er brug for, er koordinering og fælles projekter for at sikre den strategiske selvstændighed. Vi skal kunne forsvare os selv, ikke konkurrere globalt med USA.
- En velfungerende velfærdsstat er sammen med indsatsen for at bekæmpe fattigdom og ulighed et vigtigt redskab til at forhindre en magtovertagelse fra den yderste højrefløj i mange medlemslande. Disse højreekstremistiske partier, som er på fremmarch, har ikke meget til overs for på demokrati, er åbenlyst fjendtlige over for de fleste af vores værdier, stræber efter at kopiere Kremls autokrati i vores medlemsstater og vil, hvis de kommer til magten, sikre, at der ikke kan skabes en koordineret forsvarspolitik.

Derfor skal medlemsstaterne betragte forsvar og sociale investeringer som gensidigt forstærkende, eftersom det ene muliggør det andet.

Gruppen af civilsamfundsorganisationer opfordrer til at lytte mere til civilsamfundet

Af EØSU's Gruppe af civilsamfundsorganisationer

EØSU skal fra starten involveres i Kommissionens initiativer til at øge inddragelsen af civilsamfundet. EØSU's kommende undersøgelse *Kortlægning af praksis for civil dialog i EU-institutionerne* kan give værdifuldt input, mener EØSU's Gruppe af civilsamfundsorganisationer.

Efter starten på EU's nye politiske cyklus og annonceringen af en *EU-strategi for at støtte, beskytte og styrke civilsamfundet* i tredje kvartal af 2025 i Kommissionens arbejdsprogram, afholdt Gruppen af civilsamfundsorganisationer enkonference med det formål at fremhæve de centrale tiltag, der er brug for i

mandatperioden 2024-2029. Omkring 100 repræsentanter fra nationale og europæiske civilsamfundsorganisationer og borgere deltog i arrangementet den 3. marts.

Séamus Boland, formand for Gruppen af civilsamfundsorganisationer, sagde, at civilsamfundsorganisationerne har en andel i at sikre, at den politiske beslutningsproces er velfunderet og lydhør over for borgernes behov. Han gentog gruppens og udvalgets opfordring til at inddrage EØSU i den civilsamfundsplatform, som Kommissionen har planlagt.

"På baggrund af udvalgets erfaring og rolle som platform skal EØSU fra starten involveres i Kommissionens initiativer til at øge inddragelsen af civilsamfundet. EØSU skal deltage i forvaltningen og være en vigtig aktør i initiativet til oprettelse af en civilsamfundsplatform", fastslog Séamus Boland.

Han argumenterede for, at en struktureret, regelmæssig, gennemsigtig og inkluderende civil dialog bør tage udgangspunkt i de eksisterende strukturer og samle alle relevante interessenter. Derfor bør EU-institutionerne nedsætte en arbejdsgruppe om civil dialog, der forvaltes af EØSU.

"En arbejdsgruppe om civil dialog kan udarbejde en plan for et mere gunstigt miljø for civilsamfundsorganisationer i den politiske beslutningsproces," sagde Séamus Boland. Dette kunne være første skridt i retning af en mere struktureret civil dialog og besvarelsen af følgende spørgsmål: Hvem bliver hørt, om hvilke emner, inden for hvilke tidsfrister og med hvilke resultater?

Den foreslåede arbejdsgruppe kunne desuden trække på EØSU's kommende undersøgelse af den eksisterende dialogpraksis med titlen *Kortlægning af praksis for civil dialog i EU-institutionerne*.

Undersøgelsen er bestilt af EØSU på anmodning af Gruppen af civilsamfundsorganisationer. Resultaterne forventes at være klar i juli 2025. I undersøgelsen kortlægges praksis for civil dialog i EU's institutioner nøje: Hvilke procedurer for inddragelse af civilsamfundsorganisationer gennemføres i øjeblikket og ved hjælp af hvilke metoder? Viden om eksisterende praksis bør lægges til grund for og støtte arbejdet med at finde frem til en mere struktureret civil dialog i den nye lovgivningscyklus. De foreløbige resultater af undersøgelsen blev allerede præsenteret på konferencen af **Berta Mizsei** fra Centre for European Policy Studies (CEPS).

Konferencen understregede også, at et solidt finansielt grundlag hos civilsamfundsorganisationerne er en forudsætning for dialog og muligheden for at give de politiske beslutningstagere indblik i borgernes behov. Deres finansielle stabilitet og uafhængighed skal garanteres.

Konklusionerne og anbefalingerne fra konferencen er tilgængelige på EØSU's websted.

FOKUS PÅ DIT EUROPA, DIN MENING! (YEYS)

YEYS 2025: Aktivt medborgerskab og bekæmpelse af korruption står højt på de unges dagsorden

2025-udgaven af *Dit Europa, din mening! (YEYS)*, det årlige ungdomsarrangement i Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU), blev afholdt den 13.-14. marts under temaet "En stemme til ungdommen" og med fokus på unges rolle i den fælles udformning af en modstandsdygtig fremtid.

Dette års arrangement samlede næsten 100 unge fra hele EU, de ni EU-kandidatlande og Det Forenede Kongerige. Deltagerne repræsenterede ungdomsorganisationer, nationale ungdomsråd og gymnasieskoler og satte således fokus på emner, som optager en bred vifte af grupper. Mens mange var vant til at tale de unges sag, markerede arrangementet for andre deres første vigtige medvirken til deltagelsesdemokrati i og uden for deres lokalsamfund.

I løbet af en række workshops indkredsede de unge under ledelse af facilitatorer de mest presserende spørgsmål, som de politiske aktører efter deres mening burde tage fat på. Emnerne spændte vidt, fra bekæmpelse af korruption til udarbejdelse af en sammenhængende klimastrategi og sikring af lige rettigheder for alle. Eftersom korruption underminerer tilliden til institutioner og svækker demokratiet, er det bydende nødvendigt at bakke op om undersøgende journalistik og større transparens omkring, hvordan skatteydernes penge bruges.

"Vi skal sikre ansvarlighed. Vi kan ikke blot se til, for prisen ved at forholde os passiv er for høj. Vi er nødt til at bekæmpe og gøre det af med korruption," sagde en YEYS-deltager.

De unge gav også udtryk for, at der er brug for fælles mål i kampen mod klimaforandringernes negative virkninger, og fremhævede nødvendigheden af "at sikre en tilværelse fri for negativ påvirkning fra klimaforandringerne". De efterspurgte, at der udformes et værdibaseret pensum, som kan ændre onlineadfærden i positiv retning og dæmme op for desinformation. Ud over inklusion af alle inden for alle områder slog YEYS-deltagerne også til lyd for lige rettigheder, lige behandling og lige muligheder. Angående den manglende repræsentation af unge i politiske beslutningsprocesser understregede de, at et demokrati forudsætter, at alle stemmer bliver hørt.

Det halvanden dag lange arrangement kulminerede med en afsluttende ungdomsplenarforsamling, hvor en skare engagerede unge helhjertet fremlagde deres anbefalinger for EØSU's formand **Oliver Röpke** og EU's ungdomskoordinator **Biliana Sirakova**. Ved en afstemning havde YEYS-deltagerne opstillet fem fokuspunkter i prioriteret rangfølge:

1) Bekæmpelse af korruption ved hjælp af transparens og inddragelse af unge

2) Aktivt medborgerskab: fra klasseværelse til samfund

3) Lighed for alle overalt

4) Unge fortjener at blive hørt

5) Udvikling af en sammenhængende klimatilpasningsstrategi.

Formand Oliver Röpke understregede, at anbefalingerne kan være med til at forme EØSU's rådgivende arbejde og fremhævede kønsligestilling som en af udvalgets vigtigste prioriteter. Biliana Sirakova bemærkede, at anbefalingerne også vil indgå som input i EU's arbejde. (cpwb)

Opmuntring til større indflydelse

Af Kristýna Bulvasová

I en usikker verden, hvor gamle overbevisninger smuldrer, og tidligere fælles værdier ikke længere forener os, men splitter os, skal unge mennesker have mulighed for at engagere sig meningsfuldt her og nu for at løse de mange presserende problemer, der bliver ved med at vokse for øjnene af os. Debatten i forbindelse med YEYS 2025 viste tydeligt, at der ikke er ét emne, der kan kaldes "ungdomsemnet", men at unge med rette er optaget af mange forskellige problemer – lige fra bekæmpelse af korruption og fremme af ligestilling til håndtering af klimaforandringer, skriver den tjekkiske studerende og deltager i YEYS, Kristýna Bulvasová.

Hvor mange gange har jeg som ung generation Z ikke hørt folk sige: "din generation står over for hidtil usete problemer", eller "I er nødt til at gå forrest for at løse de aktuelle udfordringer". Der er meget på spil, og vi står over for store udfordringer: et hidtil uset demokratisk tilbageskridt, polarisering af vores samfund på områder, der tidligere har været "fælles værdier", destabilisering af mangeårige overbevisninger og systemer samt stigende usikkerhed.

De høje forventninger stiller ikke kun krav til de unge, men også til de underfinansierede civilsamfundsorganisationer og deres afgørende rolle med at guide de unges værdier samt til uddannelsessystemerne. Formel uddannelse bør kunne udstyre unge mennesker med de færdigheder og værktøjer, de har brug for til at blive nutidens og fremtidens problemløsere og ledere. Jeg er bange for, at mange uddannelsessystemer er for rigide til at klare sig i det 21. århundrede, idet mange skoler ikke sørger for at undervise i spørgsmål som klimaforandringer og vigtige sundhedsanliggender – herunder både mental og reproduktiv sundhed. De mangler også den nyeste teknologi og ordentlig adgang for sårbare grupper.

Selv spørgsmålet om, hvem der betragtes som sårbare, er blevet politiseret – eller endnu værre, gjort til et våben – hvilket lægger yderligere pres på dem, der har mindst råd til det, og som ikke bør lades i stikken.

Vores samfund er ikke længere enige om, hvad det vil sige at være sårbar, eller hvordan man genkender sårbarhed, hvilket jeg oplevede på egen krop, da jeg ledede en workshop på en skole nær den tjekkisk-slovakiske grænse, hvor jeg talte om lønforskelle mellem kønnene og andre kønsrelaterede uligheder. Både elever og lærere reagerede med total vantro og afviste blankt, at der findes uligheder i vores samfund. Det får mig til at tænke, at vi har brug for mere debat og kapacitetsopbygning på området eksisterende

sårbarheder og ulighed, uanset aldersgruppe.

Lige adgang til uddannelse og muligheder for unge – herunder dårligt stillede kvinder og piger, mennesker med handicap og unge med migrantbaggrund – er fortsat en uopnåelig drøm. Hvis vores fælles mål er at give de unge et stærkt grundlag for at opfylde deres potentiale og drømme, er vi nødt til at handle nu. Løsningen ligger ikke ligefor, men at styrke EU-medlemsstaternes forbindelse med civilsamfundet – især inden for uformel uddannelse – kan hjælpe med at bygge bro over hullerne, når man har fundet ud af, hvilke områder der er mest sårbare. Den efterfølgende omskoling af lærere og ansatte i ungdomssektoren i samfundsopbyggende aktiviteter kan danne ramme om nogle af de målrettede og systematiske løsninger.

Civilsamfundet har påtaget sig rollen med at opmuntre til aktiv borgerdeltagelse, men de unges engagement i beslutningstagning og demokratisk regeringsførelse er stadig lavt. Der er en tydelig kløft mellem de unges ambitioner og de rum og muligheder, de har for at føre dem ud i livet. Valg alene giver ikke de ønskede resultater, da det i nogle lande stadig er en udfordring at bekæmpe politiske kulturer og desinformation. At man ikke stemmer, betyder dog ikke, at man ikke har en mening eller ikke har noget på sinde. For at fremme aktivt medborgerskab har unge ikke kun brug for positive erfaringer med demokratiske handlinger, men også for håndgribelige resultater – uden youthwashing, symbolpolitik eller selektivitet. Jeg håber stadig, at EU's medlemsstater vil være i stand til at skabe et rum for dette og måske nå dertil, hvor unge mennesker ikke skal vente på at få mulighed for at engagere sig og samskabe på en meningsfuld måde. Men det skal ikke være om 3, 5 eller 10 år. Der skal ske ændringer nu, hvis ikke samfundskløfterne skal blive endnu større.

På YEYS 2025 havde jeg fornøjelsen af at deltage i udarbejdelsen af en anbefaling, der især handlede om klimaforandringer, da jeg personligt mener, at den tredobbelte verdensomspændende krise er en af menneskehedens største udfordringer. Udvikling af en sammenhængende klimatilpasningsstrategi for EU var en af de fem YEYS-anbefalinger sammen med bekæmpelse af korruption ved hjælp af transparens og inddragelse af unge, aktivt medborgerskab, lighed og ideen om, at unge fortjener at blive hørt. Eftersom det kom med på listen over de anbefalinger, som alle tilsluttede sig, er det tydeligt, at de unge YEYS-deltagere ser det som en vigtig udfordring, der skal tages op. Dette afspejler dog en allerede ganske indflydelsesrig gruppe af unges perspektiv og kan ikke betragtes som repræsentativt for alle EU-medlemsstater. Nogle ville måske have troet, at netop denne anbefaling ville være den vigtigste for YEYS 2025-deltagerne, men den endte faktisk på sidstepladsen i den endelige afstemning. Lad dette være en påmindelse om, at der ikke er ét emne, der kan kaldes "ungdomsemnet". Unge mennesker er med rette bekymrede over alle aktuelle emner, og ungdomsdagsordenen er i sagens natur bred og tværgående.

Nogle unge anerkender vigtigheden af miljøbeskyttelse og bæredygtighed, mens andre ikke har råd til at prioritere dette, da de kæmper for at dække deres egne basale behov. Jeg har nævnt den tredobbelte verdensomspændende krise som en af menneskehedens største udfordringer, men når vi ser på behovet for at imødegå alle de store problemer på én gang for at finde effektive løsninger, ændrer billedet sig. Den aktuelle geopolitiske kontekst og EU's kamp for global konkurrenceevne afleder opmærksomheden og bremser omstillingsprocesserne. Men når alt kommer til alt, har hverken vi eller de fremtidige generationer en "Planet B", hvor vi kan løse disse problemer, og vi har ikke længere råd til at overskride klodens begrænsninger.

Som sagt er der meget på spil, men de unge bør i al deres mangfoldighed stadig have mulighed for at nyde deres ungdom med alt, hvad det indebærer af privilegier, udfordringer og skønhed. En nylig FN-rapport viser dog et klart fald i livstilfredshed og lykke blandt unge voksne i løbet af det seneste årti. Selv med de

alvorlige udfordringer, vi står over for, er jeg overbevist om, at hvis vi kan inspirere unge mennesker ved at vise dem, at deres handlinger fører til håndgribelige resultater, så har vi en rimelig chance for at løse de presserende problemer og forbedre livskvaliteten for alle.

Kristýna Bulvasová *er medlem af European Sustainable Development Youth Network. Hun har været ungdomsdelegeret til Europarådets Kongres af Lokale og Regionale Myndigheder og tjekkisk FN-ungdomsdelegeret. Som tidligere talsperson for det tjekkisk-tyske ungdomsforum er hun fortsat aktivt engageret i at styrke det tjekkisk-tyske samarbejde. Kristýna er ungdomsaktivist med fokus på fremtidsorienteret uddannelse og bæredygtighed og leder i øjeblikket den tjekkiske NGO "MOB - Young Citizens", mens hun afslutter sine studier på Karlsuniversitetet i Prag og universitetet i Regensburg. Ud over at deltage aktivt i YEYS var Kristýna også taler ved EØSU's civilsamfundsuge på mødet om fremsyn med henblik på inklusiv retfærdig omstilling og grøn blå vækst.*

UNGE FRA MOLDOVA DELTAGER I YEYS: EN GENERATION, DER IKKE LADER SIG BEGRÆNSE

Den unge moldover Mădălina-Mihaela Antoci var en af repræsentanterne for EU-kandidatlandene ved dette års EØSU-arrangement for unge *Dit Europa, din mening!* *(YEYS).* Hun deltog også i EØSU's *civilsamfundsuge*, hvor hun holdt en inspirerende tale under åbningsmødet, der blev afholdt under overskriften *Stadig forenet i mangfoldighed*. Som forperson for netværket af Erasmus-studerende i Moldova og medlem af bestyrelsen for landets nationale ungdomsråd fortalte Mădălina-Mihaela om EU's betydning for unge moldovere, og hun redegjorde for sin mission, der går ud på at tilskynde unge fra Moldova til at studere i udlandet og orientere sig mere globalt.

1. Inddrager Moldovas nationale ungdomsråd unge i drøftelser om EU-integration? Hvordan ser unge moldovere på EU?

Helt sikkert! Moldovas nationale ungdomsråd sikrer, at de unge bliver hørt i Moldovas EU-integrationsproces gennem høringer, oplysningskampagner og direkte dialog med politiske beslutningstagere. For mange unge moldovere repræsenterer EU fremskridt, nye perspektiver og en fremtid, hvor deres talenter anerkendes og værdsættes. Der er dog stadig en mangel på indsigt på visse områder, og det er her, at vi handler, så nysgerrighed bliver til aktiv deltagelse.

Vi tilrettelægger fora, debatter og workshopper om EU-integration, politik og ungdomsrettigheder.
Vi opfordrer til, at unge inddrages i de nationale beslutningsprocesser.
Vi lancerer kampagner, der skal informere og gøre unge moldovere bevidste om fordelene ved EU-medlemskab.

2. Kan du kort præsentere dit arbejde i netværket af Erasmus-studerende (ESN) Moldova?

Som forperson for ESN Moldova er jeg på en mission, der skal give unge mulighed for at udnytte livsforandrende internationale muligheder. Vores team arbejder med at fremme mobilitet, skabe et imødekommende miljø for udvekslingsstuderende og slå til lyd for internationale uddannelser. Et af mine vigtigste initiativer er *Erasmus på skoler*, hvor vi inspirerer gymnasieelever til at drømme videre end de nationale grænser og orientere sig mere globalt.

3. Har du tal på, hvor mange moldoviske studerende der indtil videre har nydt godt af Erasmus+-studieprogrammet, enten alt i alt eller årligt?

Lige nu er Moldova ikke vært for tilrejsende Erasmus+-studerende, men vores unge rejser i høj grad til udlandet! Hvert år læser mellem 500 og 700 moldoviske studerende eller gennemfører praktikophold på de bedste europæiske uddannelsesinstitutioner ved hjælp af Erasmus+. Siden lanceringen af programmet har tusinder fået international erfaring. De har taget innovation, lederskab og nye perspektiver med hjem. Gennem *Erasmus på skoler* arbejder jeg for at gøre mobilitet til en realitet for endnu flere unge moldovere og dermed bevise, at verden ligger åben for dem.

4. Hvad er efter din mening værdien af disse akademiske udvekslingsprogrammer for unge i et kandidatland som Moldova?

Erasmus+ er ikke kun et studieprogram – det skaber nye perspektiver for Moldovas fremtid. Programmet giver unge mere end en uddannelse. Det udstyrer dem med tilpasningsevner, modstandsdygtighed og et europæisk perspektiv. I et kandidatland som Moldova handler det om at skabe en generation, der ikke lader sig begrænse, som satser på innovation og samarbejde, og som er parat til at lede vores land ind i den europæiske fremtid.

5. Hvad var dine forventninger til YEYS og civilsamfundsugen?

Jeg forventede stærke debatter, modige idéer og reelle tilsagn om at inddrage unge i den politiske beslutningsproces. Disse arrangementer er mere end blot møder – de er platforme, hvor unge, der skaber forandringer, stiller spørgsmålstegn ved status quo og presser på for et stærkere og mere inklusivt Europa. For Moldovas vedkommende er dette endnu et skridt i retning af at bygge bro mellem den lokale virkelighed og de europæiske ambitioner, hvilket viser, at Moldovas unge ikke venter på fremtiden – vi skaber den.

Mădălina-Mihaela Antoci *er en 21-årig ungdomsleder, der er engageret i uddannelse, aktivt medborgerskab og styrkelse af unges indflydelse. Hun er i øjeblikket forperson for netværket af Erasmus-studerende i Moldova og bestyrelsesmedlem i Moldovas nationale ungdomsråd.*

Som utrættelig fortaler for det akademiske program Erasmus+ har hun opnået bemærkelsesværdig succes med at tilskynde unge til at udforske internationale muligheder, samtidig med at hun også fremhæver værdien af uddannelse i hjemlandet. Gennem sin indsats har hun inspireret hundredvis af studerende til at engagere sig i akademisk mobilitet og bidrage aktivt til deres lokalsamfund.

Ukraines unge står virkelig stærkt

Dit Europa, din mening! Omkring 90 studerende fra EU, kandidatlandene og Det Forenede Kongerige deltog i Dit Europa, din mening! (YEYS) 2025. Valeriia Makarenko rejste hele vejen fra det krigshærgede Kharkiv i Ukraine for at repræsentere sit land ved arrangementet. Hun satte ord på, hvorfor det er så vigtigt for unge ukrainere at være med i YEYS, og udtrykte håb om, at hendes generation, der i høj grad er mærket af den modstandskraft og det sammenhold, der er opstået under krigen, kan føre Ukraine mod en lysere fremtid.

1) Hvorfor tror du, at det er vigtigt for unge at deltage i EU-arrangementer som Dit Europa, din mening!?

Jeg tror, at EU-arrangementer som Dit Europa, din mening! er så afgørende for os unge, fordi det giver os en platform, hvor vi kan give vores meninger til kende, deltage i meningsfulde debatter og aktivt være med til at forme Europas fremtid. Sådanne arrangementer giver os en helt uvurderlig mulighed for at lære om beslutningsprocesser, udvikle lederevner og lære jævnaldrende fra forskellige lande at kende. For unge ukrainere er det endnu vigtigere at deltage, da det giver os mulighed for at dele vores oplevelser fra hverdagen, fortælle, hvorfor Ukraine skal med i EU, og skabe solidaritet blandt europæiske unge.

2) Hvordan mener du, at krigen har påvirket de unge i Ukraine?
Der er ingen tvivl om, at den omfattende krig har ændret livet markant for unge mennesker i Ukraine og haft konsekvenser for deres uddannelse, mentale sundhed og generelle følelse af sikkerhed. Mange har for eksempel været nødt til at vænne sig til at skulle studere online eller flytte – ofte under ustabile forhold. Krigen har imidlertid også gjort dem mere modstandsdygtige. Unge ukrainere er ikke blot blevet symbolet på kraft og styrke – de har også engageret sig mere i frivilligt arbejde, aktivisme og genopbygningstiltag, som for eksempel byplanlægningsprojekter. På trods af vanskelighederne er vi stadig fast besluttet på at holde fast i vores identitet og bidrage til vores lands fremtid.

3) Hvad er dit håb for fremtiden for Ukraines ungdom?
Spørgsmålet om fremtiden er kompliceret for praktisk talt alle ukrainske teenagere. Mit samfund og jeg håber, at alle unge i Ukraine vil få adgang til kvalitetsuddannelse, muligheder for faglig vækst og en sikker fremtid i et stærkt, uafhængigt Ukraine. Jeg håber også, at det internationale samfund bliver ved med at støtte Ukraine i genopbygningen, så de unge kan trives i stedet for bare at overleve. Den ukrainske ungdom er virkelig stærk, så det er inspirerende at se flere og flere unge deltage i forskellige projekter inden for uddannelse, videnskab, genopbygning af infrastruktur og andre områder. Vigtigst af alt håber jeg, at vores generation, der er mærket af modstandskraft og sammenhold, kommer til at lede Ukraine i retning af en lysere, mere innovativ og demokratisk fremtid.

4) Dine sidste ord om arrangementet?

Jeg blev virkelig inspireret. Bare det at snakke med og lytte til de andre deltagere og analysere, hvad de sagde – ja, jeg kan virkelig sige, at det er et stærkt felt, og bare ved at stå sammen, kan vi vise, hvor meget vi kan udrette. For eksempel hjalp nogle af de projekter, vi arbejdede med, os virkelig til at forstå andre lande bedre. Jeg lærte så meget om forskellige lande, som jeg ikke vidste før. Jeg er virkelig glad, og jeg er stolt over at have været med.

Valeriia Makarenko *er en 16-årig skoleelev fra Kharkiv i Ukraine. Hun går i 10. klasse på Kharkiv Lyceum #99.*

Min erfaring fra YEYS 2025 - Unge kan gøre en forskel!

Den 17-årige studerende Adam Mokhtari var en af Irlands repræsentanter ved dette års Dit Europa, din mening! (YEYS), der blev afholdt i marts i Bruxelles under overskriften "Giv de unge en stemme". Senere fremlagde han YEYS' anbefalinger i forbindelse med EØSU's civilsamfundsuge, hvor han talte ved et arrangement med overskriften: *Charting Europe's course - Reconnecting polarised societies through community learning and citizenship education*. Adam beskriver, hvad der tiltaler ham ved YEYS, og deler sin personlige historie for at understrege, hvorfor han ønsker sig et Europa, hvor alle føler sig inkluderet.

Af Adam Mokhtari

Hej, jeg hedder Adam Mokhtari, og jeg havde en fantastisk oplevelse, da jeg repræsenterede Irland ved Dit Europa, din mening! (YEYS) 2025. Omkring 90 unge mennesker fra hele Europa mødtes for at udveksle idéer og være med til at forme fremtiden.

Noget af det, jeg bedst kunne lide, var at arbejde i grupper for at diskutere vigtige emner og træffe beslutninger. Jeg syntes også virkelig godt om den aktivitet, hvor vi skiftedes til at være hhv. tilhører, taler og observatør og diskuterede, hvad Europa betød for os hver især. Vi havde hver syv minutter til at tale – det var med til at sikre, at alle blev hørt.

Til sidst nåede vi frem til **fem centrale anbefalinger**. De skal bidrage til at gøre skabe mere gennemsigtighed i forhold til myndighederne og inddrage de unge, undervise i aktivt medborgerskab i skolerne, sikre lighed for alle, give de unge reel indflydelse i politik og skabe en stærk klimahandlingsplan.

Jeg havde fornøjelsen at repræsentere alle YEYS-deltagerne ved EØSU's civilsamfundsuge og fremlægge vores anbefalinger for de politiske beslutningstagere. Det var for mig et bevis på, at unge stemmer betyder noget!

Uddannelse er en styrke

Uddannelse spiller en kæmpe rolle ved at hjælpe unge mennesker med at engagere sig i demokratiet. Det lærer os at tænke kritisk, at spotte falske nyheder og at handle. Uden min skoles støtte ville jeg ikke have haft denne mulighed. Nu vil jeg gerne opfordre andre til også at engagere sig.

Ved arrangementet YEYS lyttede EØSU's formand **Oliver Röpke** og EU's ungdomskoordinator **Biliana Sirakova** til vores idéer og opfordrede os til at blive ved med at presse på for forandring.

Min historie og hvorfor inklusion betyder noget

Jeg er født i Irland, men mine forældre flyttede dertil i slutningen af 90'erne. Da de ankom, blev de mødt med kærlighed og respekt fra det irske folk. Min mor og far har fortalt mig, at der i den periode var meget lidt mangfoldighed i Irland. På trods af dette trivedes mine forældre i 90'erne.

Jeg er irsk, og jeg er europæisk. Jeg har algeriske rødder. Nogle gange har jeg følt mig anderledes, men det meste af tiden føler jeg mig som alle andre. Jeg har lært meget af forskellige kulturer, og jeg tror, det er det, der gør livet bedre. Det ville være kedeligt, hvis vi alle var ens. Det handler om at være åben over for forskelle og have forståelse for andre.

Desværre oplever nogle migranter og unge i dag diskrimination, had og uretfærdig behandling, som kan opildnes af de sociale medier. Det skal der laves om på. Det gør mig ked af det at være vidne til dette. Nogle immigranter i Irland har det vanskeligt lige nu. De bor på gaden, og de bliver betragtet som et problem. Det er ikke let, og det er så trist.

Jeg har været heldig at gå på skoler, hvor alle føler sig inkluderet, men det er ikke alle unge, der har den oplevelse. Vi skal sørge for, at alle unge føler sig accepterede, og at de hører til, så de ikke føler sig udenfor eller ekskluderet fra fællesskabet.

Opbygning af en bedre fremtid

For at gøre Irland og EU mere inkluderende har vi brug for bedre oplysning om forskellige kulturer og om, hvad EU gør for os. Det vil hjælpe med at skabe forståelse og forbedre inklusionen.

Vi har brug for lokale arrangementer, der giver folk mulighed for at mødes og interagere positivt med hinanden. Flere unge skal inddrages i beslutninger på lokalt plan, selv i ungdomsklubber, sportsklubber og skoler, men også på EU-plan. Det vil give dem en følelse af at være inkluderet i de ting, der er vigtige for dem. Man skal vise de unge, hvordan de kan engagere sig.

Vi har brug for støtte fra EU til at gøre inklusion til en prioritet. Det var dejligt at høre, at inklusion er en prioritet for EØSU.

Hvad jeg ønsker for Europa

Mange unge ved ikke ret meget om, hvad EU gør for dem. EU bør gøre mere for at hjælpe os med at engagere os i politik og gå til stemmeurnerne.

Jeg ønsker mig et Europa, der er forenet, retfærdigt og imødekommende - hvor alle føler sig inkluderet, uanset deres baggrund.

YEYS viste mig, at unge mennesker kan gøre en forskel. Selv om ikke alle vores ideer bliver accepteret med det samme, bliver vi i det mindste lyttet til. Som ung irer med algerisk baggrund føler jeg, at min stemme betyder noget – og jeg ønsker, at andre skal have samme mulighed.

Uddannelse kan medvirke til at bringe folk sammen, bekæmpe diskrimination og give unge mennesker en stemme. Jeg vil tage denne oplevelse med mig hjem og opfordre andre til at engagere sig. Fremtiden ligger i vores hænder! Det er vores Europa, og vi har en mening!

Adam Mokhtari *er en 17-årig studerende fra Irland. Han går på Bremore Educate Together Secondary School i Balbriggan nær Dublin. Adam brænder for EU og for at gøre samfundet mere inkluderende og succesfuldt, og han deltog i YEYS 2025 og var YEYS' repræsentant ved dette års civilsamfundsuge.*

Arrangementer som Dit Europa,din mening! (YEYS) viser ukrainerne, at Europa ikke har glemt dem

Under daglige bombardementer, hvor deres vigtigste opgave er at holde sig i live, kan unge ukrainere slet ikke tillade sig at gøre sig tanker om en fjern fremtid, siger 18-årige Yevheniia Senyk, YEYS 2025-deltager og ungdomsaktivist fra Ukraine. Hun beretter, hvordan krigen har påvirket ungdomsorganisationerne i hendes hjemland, og hvorfor det er vigtigt at give dem et talerør på den europæiske scene.

Hvordan mener du, at din organisation er blevet påvirket af krigen i Ukraine i de seneste tre år, og hvordan har jeres aktiviteter ændret sig?

SD Platform, der blev dannet i 2013, har til formål at beskytte værdier som frihed, solidaritet, lighed og retfærdighed, fordi vi mener, at det er de aller vigtigste værdier for at kunne skabe en progressiv fremtid i Ukraine. Vi har også mange udenlandske forgreninger for at fastholde engagementet blandt de ukrainske unge i udlandet, som er blevet tvunget til at forlade deres hjem.

Først og fremmest har krigen påvirket arbejdet i de regionale afdelinger, for vi har mange afdelinger, for eksempel Odessa og Zaporizhzhia, som ligger meget tæt på frontlinjen, og folk der opholder sig der, oplever bombardementer hver dag. Det er svært for dem at tænke på at tilrettelægge arrangementer, når deres vigtigste opgave simpelthen er at holde sig i live. Daglige bombardementer påvirker unge over hele landet, fordi man ikke kan tillade sig at tænke på en fjern fremtid, når man ikke ved, hvad der sker i morgen, eller hvad der venter en om et par timer.

På grund af krigen er også den økonomiske situation i Ukraine ustabil, hvilket resulterer i manglende jobs til de unge mennesker. De unge leder efter et arbejde, samtidig med at de forsøger at studere og gå aktivt ind i ungdomsorganisationer. Det er en vanskelig balance.

Efter den omfattende militære invasion tog mange unge kampen op mod den russiske aggression ved at gribe til våben i stedet for at deltage i ungdomsråd eller ungdomsorganisationer. Det betyder, at de unge ikke har nogen politisk erfaring. Det bliver vanskeligt fremover at sikre, at alle og enhver er i stand til på en ordentlig måde at tage del i det politiske liv.

Hos SD Platform tilbyder vi en gratis, uformel politisk uddannelse for at sikre, at unge mennesker ved, hvordan de kan påvirke politik på regionalt og nationalt niveau.

Hvorfor mener du, at det er vigtigt for ungdomsorganisationer eller repræsentanter for disse organisationer at deltage i arrangementer som Dit Europa, din mening!?

Internationale arrangementer som disse viser frem for alt ukrainerne, at Europa ikke har glemt os. Det er vigtigt for os at være her, at blive lyttet til, at høre om andres erfaringer og at komme tilbage til vores land med nye idéer.

Det viser også, at vi er i stand til, og at vi er fast besluttet på at blive en del af Den Europæiske Union, for når vi er her, kan de europæiske unge lytte til os, og vi kan lytte til dem. Det er en form for indbyrdes

partnerskab.

Hvilken form for støtte og bistand tror du, at unge mennesker har brug for, så de bevarer lysten til at være engageret i ungdomsarbejde og ungdomsaktivisme?

Det er efter min opfattelse utrolig vigtigt, at EU rådfører sig med de unge i Ukraine. Jeg er overbevist om, at hvis EU fortsætter med at give os disse muligheder for at komme til orde i udformningen af EU's politikker, kan vi nå frem til fælles konklusioner, som vil være til gavn for begge parter. Netop fordi vi er en del af Europa, er vi nødt til at nå frem til en fælles konklusion på alle politikområder. Hvis EU fortsætter med støtte Ukraines unge økonomisk, så de kan deltage i arrangementer som dette, vil det også tilskynde de unge til at blive ved med at engagere sig politisk, da den økonomiske byrde ikke længere vil udgøre så stor en hindring for deres deltagelse.

Yevheniia Senyk *er ungdomsaktivist hos SD Platform, en medlemsorganisation i Ukraines nationale ungdomsråd. Hun studerer internationale relationer på Lviv Polytechnic National University.*

At engagere de unge handler om meget andet end blot at få dem til at sætte deres kryds

Vi har aldrig før haft en så veluddannet generation af unge med så stort et potentiale, men samtidig under så voldsomt et pres og med så megen tvivl om, hvad der er i vente, siger Bruno António, ungdomsekspert og hovedtaler ved 2025-udgaven af Dit Europa, din mening!. Han talte med EØSU Info om, hvordan man kan give de unge en stærkere stemme, og hvorfor det i en tid, hvor diskrimination og fremmedhad er på fremmarch i Europa, er afgørende, at EU's fremtidige ungdomsprogrammer fortsætter med at lære dem om betydningen af demokrati.

1. Er unge mennesker i dag passive eller aktive i det politiske liv og i samfundslivet? Hvordan kan unge mennesker blive mere engagerede i den politiske beslutningsproces?

Forskellige undersøgelser viser, at unge mennesker engagerer sig og deltager aktivt. Hvis vi definerer politisk engagement som bevidsthed om kritiske samfundsspørgsmål, er det helt tydeligt, at de unge gør en indsats for at skabe forandring. Det, der er særligt interessant, er, hvordan de vælger at engagere sig. De traditionelle måder at engagere sig på er ved at stemme ved valg, arbejde frivilligt i NGO'er eller melde sig ind i politiske partiers ungdomsafdelinger. I dag ser disse måder ud til at være mindre udbredte blandt de unge, som foretrækker at påvirke den offentlige politik gennem underskriftsindsamlinger eller ved at deltage i protester eller på andre innovative måder. Hos DYPALL Network udforsker vi disse værktøjer til engagement gennem blandt andet konsulentbistand, deltagelse i lokale ungdomsråd og andre lokale ungdomsdialogmekanismer. Vi oplever en stor interesse blandt unge for at deltage, men de fleste mainstream-mekanismer er hverken særligt ungdomsvenlige eller virkelig meningsfulde.

2. De seneste europæiske valgresultater og nationale meningsmålinger afslører, at mange unge har stemt på højreorienterede partier. Hvorfor tror du, det forholder sig sådan, og mener du, det er en tendens, der vækker bekymring, og som kan risikere at bringe europæiske værdier

som lighed og inklusion i fare?

At flere unge stemmer på højreorienterede partier er en bekymrende tendens. Vi tror, det skyldes utilfredshed med den etablerede politik, en dyb mistillid til de politiske institutioner, et ønske om en stærk national identitet og bekymringer for den økonomiske og sociale sikkerhed. Vi skal kunne forstå de bagvedliggende årsager til disse alarmerende valgtendenser. Denne generation af unge er vokset op i en tid med konstante kriser og usikkerhed om deres fremtid. Vi har aldrig nogensinde før haft en så veluddannet generation af unge med så stort et potentiale, men samtidig under så voldsomt et pres og med så megen tvivl om, hvad der er i vente. Algoritmerne i de sociale medier forstærker polariserende indhold og sætter deres præg på perspektiver.

Alt dette skaber usikkerhed om fremtiden. At stemme på populistiske partier kan på den ene side være såvel en form for protest som et udtryk for en generel utilfredshed. Men det kan på den anden side også afspejle et ønske om en stærk stemme ved magten, som giver en følelse af tryghed. Historien har imidlertid vist, at når sådanne populistiske højrefløjspartier kommer til magten, mister de unge ofte håbet og føler sig svigtede. Ofte er det for sent, når de indser, at rettigheder, friheder og andre værdier, der er vigtige for dem, bliver taget fra dem eller ikke længere kan tages for givet.

Denne tendens er allerede ved at bringe vores europæiske værdier i fare. Det kommer ikke kun til udtryk i den politiske debat, men også for folk i dagligdagen i vores samfund, hvor fremmedhad og diskrimination mod dem, der er anderledes, normaliseres. Derfor er det vigtigt, at EU's fremtidige ungdomsprogrammer fortsætter med at hjælpe de unge mennesker med at forstå betydningen af demokrati, lære om det og opleve det og samtidig hjælper dem med at udvikle de færdigheder, der er nødvendige for at opbygge modstandskraft mod truslerne fra antidemokratiske bevægelser.

3. Hvor bevidste er unge europæere om, hvad EU gør for dem? Hvordan kan man få dem til at interessere sig mere for EU? Hvordan vil du vurdere EU's kommunikationsindsats?

Der er ingen tvivl om, at de unges bevidsthed om, hvad EU gør for dem, er klart større end blandt de ældre generationer. Ungdomsprogrammer som Erasmus+, ESC og DiscoverEU bidrager til at opbygge denne følelse af at tilhøre en europæisk identitet, og de bør styrkes og gøres tilgængelige for alle unge i Europa.

Men er de unge mennesker virkelig klar over, hvad EU gør for dem? Det tror vi ikke, de er. EU skal stadig blive bedre til at synliggøre sin påvirkning af samfundet og blive bedre til at forklare, hvad EU er for en størrelse – især over for de unge. De beslutninger, der træffes af EU's institutioner, har stor betydning, og det bør få unge til at interessere sig mere for EU-anliggender. På hvilken måde? Jeg tænker på to ting: EU-institutionerne skal sende et opsigtsvækkende budskab om, at alt, der besluttes på EU-niveau, har direkte betydning for deres liv. EU bør også udvide programmer, der giver unge mennesker flere muligheder for at lære om, opleve og gå på opdagelse i EU. Det kan styrke følelsen af at høre til, skabe empati, samhørighed og venskaber blandt europæerne.

På trods af en enorm indsats fra forskellige EU-institutioner for at nå ud til borgerne og på trods af betydelige forbedringer gennem forskellige kampagner og værktøjer kan vi ikke påstå, at det er nok. I praksis befinder EU-institutionerne sig ofte fjernt fra de unges virkelighed.

Selv om EU har gjort fremskridt for så vidt angår dens tilstedeværelse på de sociale medier og kampagner rettet mod unge, er budskaberne stadig vanskelige at forholde sig til, især for den mangfoldige gruppe af unge i vores samfund. EU's kommunikationsindsats skal udvikles og struktureres yderligere ved at tage nye opsøgende metoder i brug som f.eks. at ansætte ungdoms-NGO'er som talerør for de unge, udvikle decentraliserede platforme for opsøgende arbejde og strukturere storytellingskampagner, der forbinder EU's politikker med dagligdags oplevelser, der er nemme at forholde sig til. I den forbindelse er det vigtigt at

afprøve nye kommunikationsmetoder og involvere de unge direkte i udarbejdelsen og gennemførelsen af kampagner og andre kommunikationstiltag.

4. Hvordan kan vi sikre, at de unge i højere grad bliver hørt?

Ved at tage dem alvorligt og anerkende deres værdi. Institutionerne har magt og kapacitet til at sikre, at de unge i højere grad bliver hørt, men det, der nogle gange mangler, er viljen til at give dem plads, støtte, muligheder og værktøjer til at engagere dem på en meningsfuld måde. Unges deltagelse bør ikke anskues som en tjekliste: invitere de unge til at deltage i offentlige arrangementer, tage billeder til de sociale medier og derefter ignorere deres bidrag. De unges deltagelse skal være effektiv, hvilket betyder, at de unge skal kunne se resultaterne af deres engagement og de ændringer, der følger i kølvandet.

At skabe større lydhørhed over for de unge kræver støtte fra institutionerne, eksempelvis ved at unge bliver repræsenteret i beslutningstagende organer. Det forudsætter også, at man opbygger tillid, hvilket tager tid, og at man skaber rum og processer af høj kvalitet for et samarbejde. For at det kan ske, skal der afsættes tilstrækkelige midler, og institutionerne skal have kapacitet til at arbejde bedre og inddrage de unge i beslutningsprocessen. Det kræver investeringer, ægte engagement og tid.

Bruno António *er administrerende direktør for DYPALL Network, en europæisk platform for civilsamfundsorganisationer, lokale myndigheder og forskningsinstitutioner, der arbejder for at fremme unges deltagelse i beslutningstagningen på lokalt plan. I de seneste 12 år har Bruno arbejdet som ungdomsekspert og ekstern konsulent for flere institutioner, bl.a. Europa-Kommissionen og Europarådet. Han har tidligere været generalsekretær for Youth for Exchange and Understanding og administrerende direktør for ECOS - Cooperativa de Educação, Cooperação e Desenvolvimento. Han har en grad i socialpædagogik fra Algarve Universitet i Faro, Portugal.*

Redaktør

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Laura Lui (ll)

Bidragydere til denne udgave

Christian Weger (cw)
Daniela Vincenti (dv)
Dimitra Panagiotou (dm)
Erika Paulinova (ep)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Laura Lui (ll)
Leonard Mallett (lm)
Marina Aiudi (ma)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanas (mg)
Margarida Reis (mr)
Millie Tsoumani (mt)
Pablo Ribera Paya (prp)

Samantha Falciatori (sf)
Parminder Shah (sp)
Thomas Kersten (tk)

Koordinering

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Adresse

European Economic and Social Committee
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel. (+32 2) 546.94.76
Email: eescinfo@eesc.europa.eu

EESC info is published nine times a year during EESC plenary sessions. EESC info is available in 24 languages
EESC info is not an official record of the EESC's proceedings; for this, please refer to the Official Journal of the European Union or to the Committee's other publications.
Reproduction permitted if EESC info is mentioned as the source and a link is sent to the editor.

03/2025